

T.C

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

100 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNE GÖRE MANASTIR KAZASI

(H.1248/ M.1831-1833)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Canan KURT

Doç. Dr. H. Baha ÖZTUNÇ

TOKAT-2023

ETİK SÖZLEŞME

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. H. Baha ÖZTUNÇ danışmanlığında hazırlamış olduğum “100 NUMARALI ŞER’İYYE SİCİLİNE GÖRE MANASTIR KAZASI (H.1248/ M. 1831-1833)” adlı Yüksek Lisans tezinin etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

25/08/2023

Canan Kurt

TEŞEKKÜR

Çalışmamda değerli katkılarından dolayı danışman hocam Doç. Dr. H. Baha ÖZTUNÇ' a çok teşekkür ederim. Her türlü desteğini esirgemeyen, hep yanımda olan anneme, kardeşime, yine her zaman desteğini hissettiğim motivasyonumu yüksek tutan eşime çok teşekkür ediyorum.

ÖZET

100 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNE GÖRE MANASTIR KAZASI

(H.1248/ M. 1831-1833)

Kurt, Canan

Yüksek Lisans, Tarih Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. H. Baha ÖZTUNÇ

Ağustos 2023, viii + 136 sayfa

Bu çalışmada H.1248 (M. 1831-1833) tarihine ait 100 numaralı Manastır Şer'iyye sicilindeki belgelerin özetleri ve değerlendirilmesi yapılmıştır.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Şer'iyye sicillerinin tanımı, muhtevası ve önemine değinilmiştir. Daha sonra 100 Numaralı Manastır Şer'iyye sicili defterinin tanıtımı, defterde yer alan belgeler ve tasnifi yer almıştır.

İkinci bölümde ilk olarak Manastır Kazası'nın idari birimleri olan mahalleleri ve köyleri, mahkemenin görevli idari yöneticileri kadı, naib, muhızır ve kâtip hakkında bilgiler ve Manastır Kazası'nda kullanılan eşyalara yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde ise sicildeki belgelerin numarası, konusu, tarihi ve özetleri yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şer'iyye Sicili, Kadı, Mahkeme, Manastır

ABSTRACT

MANASTIR DİSTRİKT ACCORDİNG TO SHARİA REGISTER NO 100 (H.1248/ M.1831-1833)

Kurt, Canan

Master's Thesis, History Scientific

Advisor: Assoc. Prof. Dr. H. Baha ÖZTUNÇ

August 2023, viii + 136 pages

In this study, the summaries and evaluations of the documents in the Monastery Sharia Registry number 100 belonging to the date of H.1248 (M. 1831-1833) were made.

The study consists of three parts. In the first chapter, the definition, content and importance of Şer'iyye registers are mentioned. Then, the introduction of the Monastery Şer'iyye Register No. 100, the documents in the book and its classification took place.

In the second part, firstly, the districts and villages, which are the administrative units of the Manastır District, information about the administrative administrators of the court, the kadı, the naib, the muhızır and the clerk, and the items used in the Manastır District are given.

In the third part, the number, subject, date and summaries of the documents in the registry are included.

Keywords: Court, Register, Judge, Court, Bitola

İÇİNDEKİLER

Sayfa.

Teşekkür	i
Özet	ii
Abstract.....	iii
İçindekiler.....	iv
Tablolar Listesi.....	vi
Kısaltmalar Listesi	vii
 GİRİŞ.....	 1
 BÖLÜM 1: ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI, MUHTEVASI, ÖNEMİ VE 100 NUMARALI MANASTIR ŞER'İYYE SİCİLİ	
A. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI, MUHTEVASI VE ÖNEMİ.....	3
B. 100 NUMARALI MANASTIR ŞER'İYYE SİCİLİ.....	4
B.1. Defterin Tanıtımı	4
B.2. Defterde Yer Alan Belgelerin Tasnifi.....	4
B.3. Defterde Yer Alan Belge Türleri.....	5
B.3.1. Terekeler	5
B.3.2. İhtida (Din Değiştirme)	12
B.3.3.Boşanma.....	14
B.3.4. Nikah Akdi (Evlenme)	15
B.3.5. Buyruldu.....	18
B.3.6. Ferman.....	21

BÖLÜM 2: MANASTIR KAZASI'NIN İDARİ YAPISI, YÖNETİCİLERİ VE SOSYAL HAYATI

A. MANASTIR KAZASININ İDARİ YAPISI.....	24
A.1. Manastır Kazasına Bağlı Mahalleler	24
A.2 Manastır Kazasına Bağlı Köyler	25
B. MANASTIR KAZASININ YÖNETİCİLERİ.....	25
B.1. Kadı.....	26
B.2. Naib	26
B.3. Muhzır	27
B.4. Kâtip	27
C. MANASTIR KAZASININ SOSYAL HAYATI.....	28
C.1. Manastır Sicilinde Adı Geçen Eşyalar.....	28
C.1.1. <i>Giyim Eşyaları</i>	28
C.1.2. <i>Ev Eşyaları, Hırdavat ve Züccaciye</i>	29
C.1.3. <i>Mutfak Eşyaları</i>	31
C.1.4. <i>Yiyecek ve Tahıl Ürünleri</i>	32
C.1.5. <i>Kitaplar</i>	33
C.1.6. <i>İsimler</i>	34
C.1.7. <i>Meslekler</i>	38

BÖLÜM 3: 100 NUMARALI MANASTIR ŞER'İYYE SİCİLİNİN BELGE ÖZETLERİ

A. BELGE ÖZETLERİ.....	39
------------------------	----

SONUÇ122

KAYNAKÇA123

ÖZGEÇMİŞ125

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No.....	Sayfa
Tablo 1. Defterde Yer Alan Tereke Kayıtlarının Listesi.....	8
Tablo 2. Defterde Yer Alan Din Değiştirenlerin Kayıtlarının Listesi.....	13
Tablo 3: Defterde Yer Alan Boşanma Kayıtlarının Listesi	14
Tablo 4: Defterde Yer Alan Nikah Akdi Kayıtlarının Listesi.....	16
Tablo 5: Defterde Yer Alan Buyruldu Kayıtlarının Listesi	18
Tablo 6: Defterde Yer Alan Ferman Kayıtlarının Tablosu	22
Tablo 7: Manastır Kazasına Bağlı Mahallelerin Tablosu.....	24
Tablo 8: Manastır Kazasına Bağlı Köylerin Tablosu	25
Tablo 9: Defterde Adı Geçen Giyim Eşyaları Tablosu	28
Tablo 10: Ev Eşyaları, Hırdavat ve Züccaciye Tablosu	30
Tablo 11: Defterde Adı Geçen Mutfak Eşyalarının Tablosu.....	31
Tablo 12: Defterde Adı Geçen Yiyecek ve Tahıl Ürünlerinin Tablosu	32
Tablo 13: Defterde Adı Geçen Kitapların Tablosu.....	33
Tablo 14: Defterde Adı Geçen Müslüman Erkeklerin İsimleri.....	34
Tablo 15: Defterde Adı Geçen Müslüman Kadınların İsimleri.....	36
Tablo 16: Defterde Adı Geçen Gayrimüslimlerin İsimleri	36
Tablo 17: Defterde Adı Geçen Meslekler	38

KISALTMALAR LİSTESİ

BOA: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi

C.: Cilt

DİA: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

H.: Hicri

M.: Miladi

Vb.: Ve benzer

Vs.: Ve sair

YBHD: Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi

GİRİŞ

Manastır Osmanlı'nın Rumeli'deki vilayetlerindendir. Makedonya'nın güneybatısında, Drahor çayı kıyısında kurulmuştur¹. Şehrin kuruluşu, ilk olarak milattan önce VI. yüzyılda Makedonya kralı Filip'e dayanır². VI. ve VIII. yüzyıllarda pek çok kilise ve manastır inşa edilmiş ve dini bir merkez haline gelmiştir³.

Manastır'a Osmanlı öncesi ilk Türk akını 1332'de Umur Bey tarafından gerçekleştirilmiştir. I. Murad döneminde fethedilmiş ve Manastır adıyla anılmaya başlanmıştır⁴. Manastır, Osmanlı döneminde Balkanların önemli merkezlerinden birisi olmuştur⁵. XVII. yüzyıl seyyahlarından olan Evliya Çelebi'nin Seyahatnâmesi'ne göre Manastır şehri 21 adet mahallesi, çarşısında 900 adet dükkânı, 40 adet kahvehanesi, 20 adet mesiresi, camilerinin tamamının 70 adet mihrabı, 9 adet medresesi ve 27 adet mesire alanı bulunmaktadır⁶.

Manastır'ın mahalleleri dini gruplara göre yapılandırılmış olup, Eyne Bey, Firuz Bey, Kasım Çelebi gibi şahıs ismi belirten mahalleler kurucularının ismi ile anılmışlardır⁷. Tamamının Müslümanların yaşadığı mahallelerin dışında, gayrimüslim ve Müslümanlarda karışık yaşıyordu. Manastır'da kendi mülkünde yaşayanların yanı sıra kira ve vakıf evlerinde oturanlarda vardı⁸. Halk ise tarım, ticaret ve esnafılık gibi işlerle meşgul olup, bu işler sadece Müslümanlar tarafından değil Hristiyanlar ve Yahudiler tarafından da yapılıyordu⁹.

Manastır aynı zamanda Yunanistan, Avusturya, Rusya, İngiltere, Fransa ve İran'ın konsolosluklarını bulundurduğu için "Konsoloslar Şehri" olarak anılmıştır¹⁰. Bu

¹ Kristaq Prifti, "Manastır", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.27, 562.

² Prifti, "Manastır", *DİA*, 27, 562.

³ Prifti, "Manastır", *DİA*, 27, 562.

⁴ Prifti, "Manastır", *DİA*, 27, 562.

⁵ Safet Alimoski, "Temettüat Defterlerine Göre Manastır Merkez Kazasının Sosyo-Ekonomik Durumu," Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi., (Marmara Üniversitesi 2005).

⁶ Seyit Ali Kahraman, *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Akkirman- Belgrad- Gelibolu- Manastır- Özü Saraybosna- Slovenya- Tokat- Üsküp* (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2010) 793.

⁷ Bahaeddin Yediyıldız, "Osmanlılar Döneminde Manastır," (Atatürk ve Manastır Sempozyumu, Manastır- Bitola, Ekim 12-13 1998), 25.

⁸ Yediyıldız, "Osmanlılar Döneminde Manastır," 28.

⁹ Yediyıldız, "Osmanlılar Döneminde Manastır," 28.

¹⁰ H. Baha Öztunç, *Tanzimat Döneminde Bir Rumeli Şehri Manastır Sosyo- Ekonomik Yapı (1839-1876)* (İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2020), 93.

konsolosluklar kendi milletinden olan kişilerin işlerini takip etmek için kurulmuş olsalar da Osmanlı Devleti tarafından gözetim altında oluyorlardı¹¹.

Manastır 1839 yılında eyalet olarak teşkilatlandırılmış fakat 1844 yılında kaldırılmış ve sancak haline getirilmiş, 1853'te tekrar eyalet olmuş, 1867'de ise Selanik Vilayeti'ne bağlı sancak olmuştur¹². 1873'te tekrar eyalet olmuş ise de 1877 yılında tekrar kaldırılıp Selanik Vilayeti'ne bağlanmış, 30 Ocak 1877'de Kosova Vilayeti kurulunca buraya dahil edilmiştir¹³.

1877-1878 Osmanlı- Rus Savaşı'ndan sonra bölgede ayaklanmalar başlamış, ihtilâl gruplarının kurulmasıyla daha da artmıştır¹⁴. Bu savaş neticesinde göçler başlamış olup Balkan devletlerinde iş gücü ve nüfus kaybı yaşanmıştır¹⁵. II. Balkan Savaşı'nda sonra ise Manastır Yunanistan'a bırakılmış, I. Dünya Savaşı'ndan sonra dayeni kurulmuş olan Makedonya Cumhuriyeti'ne bağlanmıştır¹⁶.

¹¹ H. Baha Öztunç, *Tanzimat Döneminde Bir Rumeli Şehri*, 102.

¹² Mucize Ünlü, "Manastır Vilayeti'nin İdari ve Sosyal Yapısı (1873- 1912)," Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi., (On Dokuz Mayıs Üniversitesi, 1996).

¹³ Mucize Ünlü, "Manastır Vilayeti'nin İdari." 6.

¹⁴ Birol Nurettin ve Deniz Akpınar, "XIX. Yüzyıl Sonlarında Manastır Vilayeti ve Vali Halil Rıfat Paşa'nın Faaliyetleri (1887- 1889)." *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi* 3, S.14 (Haziran 2015): 139- 156.

¹⁵ Ahmet Halaçoğlu, *Balkan Harbi Sırasında Rumeli'den Türk Göçleri (1912- 1913)* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1994), 6.

¹⁶ Mucize Ünlü, "Manastır Vilayeti'nin İdari." 7.

BÖLÜM 1: ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI, MUHTEVASI, ÖNEMİ VE 100 NUMARALI MANASTIR ŞERİ'YYE SİCİLİ

A. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI, MUHTEVASI VE ÖNEMİ

Şer'iyye sicilleri 15. yüzyıldan itibaren kadı veya naibi tarafından, kanunlar çerçevesinde tutulan hukuksal değeri olan belgelerdir. Bu belgelere kadı divanı, kadı sicilleri, mahkeme kayıtları da denilmektedir¹⁷.

Sicil defterleri yapısal olarak genelde dar ve uzundurlar¹⁸. Şer'iyye sicil defteri iki kısımdan oluşmaktadır: birinci kısmı bizzat kadılar tarafından kaydedilen belgelerdir, ikinci kısmı ise İstanbul'dan merkezden gelen belgelerdir. Tereke kayıtları i'lâm, hüccet birinci tür belgeler olup, emir, ferman, buyruldu, tezkere, berat ise ikinci tür belgelerdir. Defterin ilk kısmını oluşturan birinci tür belgelere sicill-i mahfuz, defterin arka kısmını oluşturan ikinci tür belgelere ise sicill-i mahfuz defterlü denir¹⁹.

Şer'i mahkemelerde sadece müslimlerin davası değil, gayrimüslimlerinedavaları ayırt etmeksizin görülürdü²⁰. Mahkemelerdeki yargılamalar, Hanefi mezhebinin kurallarına göre yapılır, kişilerin isteklerine göre kendi mezheplerine uygun olarak da yapılırdı²¹. Şeriye sicillerinde; vergi kayıtları, narh uygulamaları, cinayetler, evlenme ve boşanma, borç, miras vekâlet, kefalet gibi birçok konu kaydedilir. Bu kayıtlarda kaza, mahalle ve köy bilgileri, kişi isimleri, dinleri, tarih bilgisine, o dönemde kullanılan eşyalar, kadın ve erkeklerin giyinme tarzları, tüketilen yiyecekler, yaşanan evlerin özellikleri, aile yaşantısı, ailelerin maddi gücü, sahip oldukları meslekleri, ödedikleri vergiler, mehir ve nafaka bilgileri, Müslümanların gayrimüslimlerle ilişkileri gibi konulara ulaşılır. Özellikle tereke kayıtlarından yola çıkarak halkın refah seviyesi ve yaşadıkları sıkıntılara da ulaşılabilir. Halkın şikâyet ve dilekleri kayıt altına alındığı gibi

¹⁷ Yunus Uğur, “Şer'iyye Sicilleri”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 39, TDV Yayınları, İstanbul 2010, 8.

¹⁸ Yunus Uğur, “Şer'iyye Sicilleri”, *DİA*. 39, 9.

¹⁹ Fethi Gedikli, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* 3, S. 5 (2005: 187-189).

²⁰ İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı* (Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları, 1994), 46.

²¹ Ortaylı, *Hukuk ve İdare*, 46.

atanan şeyhülislam, sadrazam ve sair atamaların yapıldığı, sadaretten, beylerbeyiden ve validen gelen emirlerde kaydedilirdi²².

Şer'iyye Sicilleri şehir ve mahalli, hukuk, sosyal, tıp ve askeri tarih araştırmacıları için birinci el kaynaklardandır²³. Kadılık naiplik vb. gibi müesseselerin idari yapılanmasını ve adli teşkilatlarını öğrenmek açısından da önemlidir²⁴.

B. 100 NUMARALI MANASTIR ŞER'İYYE SİCİLİ

B.1. DEFTERİN TANITIMI

Çalışmamız olan 100 Numaralı Manastır Şer'iyye Sicili Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nde bulunmaktadır²⁵. 55 varaktan oluşmakta ilk varaktakapak olarak ebru sanatı üzerine, tarih olarak H.1248 yazmaktadır. Fakat defterin içinde H.1249 tarihine de yer verilmiştir. Miladi olarak bu tarihler 1832, 1833 ve 1834 tarihlerine tekabül etmektedir. Belgeler ikinci varaktan başlamakta olup yer yer silinmelerden dolayı okunmasını zorlaştırmıştır.

Sicilde toplam 276 belge bulunmaktadır. Sayfalar sonradan Latin harflerine göre numaralandırılmış olup belgelerin yazımı da numaralara göre yapılmıştır. Defterin ilk yarısı kadı tarafından tutulan belgelerden oluşmuş, diğer yarısında ise merkezden gelen bilgiler olmasının yanı sıra tereke, ihtida, evlenme ve boşanma gibi belgelerde yer almaktadır. Defterde yazı stili olarak "rika" kullanılmıştır.

Belgedeki tarihler genellikle birbirini takip etmemektedir. Nadiren gün ay ve yıl olarak peş peşe gelmişlerdir. İçerik bakımından belgeler genellikle arka arkaya yazılmışlardır.

B.2. DEFTERDE YER ALAN BELGELERİN TASNİFİ

Defterdeki belgelerin içerikleri ve rakamları şu şekildedir:

Tereke: 90

²² İ. Hakkı Uzunçarşılı, "Şer'i Mahkeme Sicilleri", *Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi* 5, S. 29 (Temmuz 1935): 366-367.

²³ Gedikli, "Osmanlı Hukuk," 190.

²⁴ Gedikli, "Osmanlı Hukuk," 190.

²⁵ Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Yabancı Arşivler YB.021.dd.. Defterleri (YB.021.dd.), Dosya No: 100.

Buyruldu:	30
İhtida:	26
Boşanma:	25
Ferman:	21
Nikah Akdi:	19
Kefalet:	6
Narh:	4
Emir:	3
İ'lâm:	3
Berat:	3
Temessük:	2
Hüccet:	1
Vekalet:	1
Diğer:	42

B. 3. DEFTERDE YER ALAN BELGE TÜRLERİ

B.3.1. Terekeler

Ölen kişinin mirasının varisleri arasında şer'i hukuka göre paylaşılmasıdır. Tereke defterlerine terike ve muhallefat defteri de denilmektedir²⁶. Tereke defterlerinde il olarak ölen kişinin kim olduğu, mesleği varsa mesleğinin ne olduğu, ikâmet ettiği yer, medeni hali, çocuğu varsa kaç tane olduğu yahut olmadığı, annesi, babası, kız veya erkek kardeşleri ve onların çocuklarına dair bilgiler yer alır. Daha sonra mirasının ayrıntılı olarak hangi eşyalardan, taşınır ve taşınmaz malları ayrıntılı olarak yazılırdı.

²⁶ Tahsin Özcan, "Muhallefat", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 30, Ankara 2020, 405.

Ödediği vergiler, gider masrafları ve borçları da ödendikten sonra geri kalan miras varislerine paylaştırılırdı. Şayet mirasçısı yok ise mirası Beytülmal'a kalırdı.

100 Numaralı Manastır Şer'iyye Sicili'nde toplam 90 tereke kaydı bulunmaktadır. Terekelerde ilk olarak mahallesi veya karyesi yazılır. Bu adres bilgisinde Müslümanlar için genellikle erkek ise "sakin" kadın ise sakine diye tabir edilir. Bazı terekelerde ise sakine olarak kaydedilen erkekler olmuştur²⁷. Vefat eden kadınlara "müteveffıye", erkeklere ise "müteveffa" denilmiştir. Bu durum gayri müslimlerde ise kadınlara "mütemekkine", erkeklere ise "mütemekkin" vefat eden kadınlara "halike", erkeklere ise "halik", Hristiyan olan kadınlar "Nasraniye", erkekler ise "Nasrani" olarak kaydedilmiştir.

Mirasçılar erkek eş ise "zevc" olarak, kadın ise "zevce", boşandığı eşi ise "zevce-i menkuha-i metrukesi" olarak yazılmıştır. Erkek çocuğu küçük ise "sagır", büyük ise "kebir", kız çocuğu küçük ise "sagire", büyük ise "kebire", anne karnında ise "haml-ı mevkuf" olarak kaydedilmiştir. Anne karnındaki bebeğin mirası erkek çocuğun mirası ile aynı tutulmuştur²⁸. Miras babadan kalıyorsa erkek çocuğuna "sulbi", kız çocuğuna "sulbiye", anneden kalıyorsa erkek çocuğuna "sadri", kız çocuğuna "sadriye" denilmiştir.

Ölen kişiden kalan miras fiyatlarıyla beraber yazılır ve fiyatları toplanır. Minha'l-ihracat adı altında teçhiz ve tekfin masrafları, kadın ise mehr-i müeccel (dini nikah esnasında belirlenip sonra verilmesine karar verilir, boşanma veya ölümle de tahsil edilebilir) alacağı erkek ise mehri müeccel vereceği, borçları, vergileri; resm-i kısmet (kadının tahririni yaptığı terekeden alınan ücret), kalemiyye (yazı yazılmasıkârşılığında alınan ücret), hüddamiyye (hademeler için alınan ücret), ihzariye (muhzırların yaptıkları hizmet karışığında aldıkları vergi), eminiyye (vefat edenlerin miraslarının herhangi bir nedenden dolayı teslim edilemediğinden devlet beş yıl muhafaza ediyordu ve bu sürede de varislerden kırkta bir oranında alınan vergidir) alınırdı. Sahhü'l-baki li't-taksim beyne'l-verese adıyla da miras mirasçılara; eş erkek ise hisse-i zevc, kadın ise hisse-i zevce, erkek çocuk ise, hisse-i ibn, kız çocuk ise hisse-i bint, annesi ise hisse-i ümm, baba ise hisse-i eb, anne karnındaki çocuğa ise hisse-i

²⁷ YB.021.dd., BOA, s. 8/5.

²⁸ YB.021.dd., BOA, s. 9/3.

haml-ı mevkuf olarak tabir edilmiştir. Efendisi tarafından azat edilen cariye olan Zehra bint-i Abdullah'ın mirasının hisse-i mevla olarak efendisine bıraktığına dair kayıt mevcuttur²⁹.

100 Numaralı Manastır Şer'iyye Sicili'nde 90 kaydın 60'ı erkek olup 54'ü Müslüman, 7'si ise gayrimüslimdir. Geriye kalan 30 kişi ise kadındır. Bunların da 28'i Müslüman, 2'si ise gayrimüslimdir. Erkeklerden Yakup Bey mahallesinde ikâmet eden El-hac İbrahim bin Ali isimli kimse hac yolunda vefat etmiştir³⁰. Yine Manastır'ın Bali Voyvoda mahallesinden olup hacc-ı şerifinden dönüşte Mısır Kahire'de, Hacı Tahir Yazıcı bin İbrahim'in vefat etmesine dair tereke kaydı mevcuttur³¹. İki tereke kaydında ise diğer kayıtlardan farklı olarak "irtihal-i dar-ı beka iden" ifadesi yer almaktadır. Bunlardan birisi, serdar-ı ekrem maiyyetinde olan Bağdadi Mehmed Efendi'dir³². Diğerisi ise Kara Oğlan mahallesinden olan Es-seyyid Hafız Mustafa Efendi bin El-hac Abdüllatif Efendi'dir³³.

Tereke kayıtlarındaki hesaplanan mirasın en yüksek meblağı 56.790,5 kuruş 17 para ile Kara Debbağ mahallesi sakinlerinden olan Zekeriya bin Cafer isimli kişiye aittir. En düşük meblağlı tereke kaydı ise Kara Oğlan mahallesinden olan Molla Ali'ye ait olan 106.5 kuruştur.

Sicildeki, Manastır'ın Lizce karyesinden olan Hacı Zekeriya'nın terekesinin borçlarına, eşine ve oğluna bırakılması istenilmişse de toplam mirası olan 792 kuruşun 173 kuruşu vergiler ve defin işlemleri için kullanılmış geriye kalan 799 kuruşta borçlarına kullanıldığı için eşine ve çocuğuna mirasından kalmamıştır³⁴.

Sahibi olmayan veya varsa da belli olmayan terekeler ise Beytülmal'a bırakılmıştır. Sicilde 15 terekenin Beytülmal'a aktarıldığına dair kayıt bulunur. Varisi

²⁹ YB.021.dd., BOA, s. 26/1.

³⁰ YB.021.dd., BOA, s. 21/4

³¹ YB.021.dd., BOA, s. 22/2.

³² YB.021.dd., BOA, s. 10/2

³³ YB.021.dd., BOA, s. 11/1.

³⁴ YB.021.dd., BOA, s. 12/4

belli olmayanlar ise 5 yıl süreyle subaşı, şeyhülislama, teslim edilmiştir³⁵. Varisi olduğu halde bazı tereke kayıtlarında ise mirasından beytülmalâ kalanlarda mevcuttur³⁶.

Sicilde aslen Manastırlı olmayıp Manastır’da misafereten bulunurken veya memur olarak hizmet ederken vefat edenlerin sayısı ise 12 tanedir. Örnek olarak, aslen Florina kazasının Sakulevolı olup, İshakiye camii medresesinde öğrenci olan Molla Osman’ın terekesi gösterilebilir³⁷. Manastırlı olup başka yerde vefat edenlerin sayısı ise 2’dir. Bunlardan birisi, Preveze’de vefat eden Genç Abdullah Ağa’nın terekesidir³⁸. Diğerisi ise ser-gavvasandan olup İskenderiye’de vefat eden serdar-ı ekrem Abdullah Ağa’nın terekesidir³⁹.

Aşağıdaki tabloda Manastır Şer’iyye sicilinde yer alan tereke kayıtları yer almaktadır.

Tablo 1. Defterde Yer Alan Tereke Kayıtlarının Listesi

Belge No	Tereke Sahibi	Tereke Değeri
4/15	Abdullah oğlu Kazaz Hacı Selim	10.925,5 kuruş
4/16	Katip Yahya Efendi	1.275,5 kuruş
4/17	Sarrac Hacı Halil	14.467 kuruş
5/1	Hacı Mahmud’un kızı Nefise	5.116 kuruş
5/2	Ali’nin oğlu Sinan	1.235 kuruş
5/3	Murad Ağa	3.773,5 kuruş
5/4	Emrullah	1.210,5 kuruş
5/5	Hasan Gavvas	570 kuruş
6/1	Hasan’ın oğlu El-hac Abdüllatif	8.833 kuruş 12 para
6/2	İsmail’in kızı Fatma	40.981 para

³⁵ YB.021.dd., BOA, s. 24/1.

³⁶ YB.021.dd., BOA, s. 14/1.

³⁷ YB.021.dd., BOA, s.8/4.

³⁸ YB.021.dd., BOA, s. 22/1.

³⁹ YB.021.dd., BOA, s. 16/2.

6/3	Ömer Efendi'nin oğlu Kara Hafız Mehmed Efendi	13.343 kuruş
6/4	Hasan'ın kızı Zehra	5.805,5 kuruş
7/1	Şeyh Mehmed	1.660,5 kuruş 10 para
7/2	İbrahim'in kızı Şirin	27.176 para
7/3	İbrahim'in oğlu Dellal Muhyiddin	1.204 kuruş
7/4	Mustafa'nın kızı Dudu	7.105,5 kuruş
7/5	Ali'nin oğlu Serrac Sadık	7.426,5 kuruş
8/1	Ali Çavuş'un kızı Türkan	43.835 para
8/2	Abdullah'ın kızı Zehra	36.710 para
8/3	Abdullah'ın oğlu Duhan Abdullah	81.883 para
8/4	Molla Osman	8.913 para
8/5	Mustafa'nın oğlu Yusuf Ağa	2.527,5 kuruş
9/2	Abdullah'ın kızı Aişe	28.583
9/3	Abdullah'ın oğlu Sadık	55.623 para
10/1	İsmail Yazıcı	12.764 kuruş 9 para
10/2	Bağdadi Mehmed Efendi	11.941,5 kuruş
10/3	Tatar Kürt İsmail Ağa	2.235 kuruş
11/1	El-hac Abdüllatif Efendi'nin oğlu Es-seyyid Hafız Mustafa Efendi	31.519,5 kuruş
11/2	Talib'in kızı Hayriş'	42.562 para
11/3	Ali Bey	3.000 kuruş
11/4	Mustafa Sipahi	3.472 kuruş
11/5	Yusuf	300 kuruş
12/1	Aşçı Mustafa	6.828 kuruş
12/2	Murtaza'nın oğlu Salih	2.822 kuruş
12/3	Ahmed'in oğlu İmaretçi	2.481 kuruş

	Molla Yusuf	
12/4	Hacı Zekeriya	972 kuruş
12/5	Hanife	13.294 para
13/1	Emin	2.186 kuruş
13/2	Ramazan'ın oğlu Tüfenkçi Süleyman	738 kuruş
13/3	Hacı Yusuf'un kızı Hadice	16.479,5 kuruş
13/4	İbrahim Çavuş	1.425,5 kuruş
13/5	Abdullah'ın kızı Fatma	2.086 kuruş 11 para
14/1	Aişe	156,5 kuruş
14/2	Mehmed'in oğlu Sulce?	7.412,5 kuruş
14/3	Kriste	2.792 kuruş
14/4	Karanfil	2.912 kuruş
14/5	Molla Yusuf'un oğlu Ali	22.420 para
15/1	Sipraso	1.111,5 kuruş 8 para
15/2	Yovan	9.117,5 kuruş
15/3	Ahmed'in kızı Safiye	3.123 kuruş 17 para
16/1	Abdullah'ın kızı Hadice	19.802,5 kuruş
16/2	Abdullah Ağa	27.707,5 kuruş
17/1	İbrahim'in kızı Hadice	2.203 kuruş 10 para
17/2	Arzuhan	10.660 para
17/3	Cafer'in oğlu Zekeriya	56.790,5 kuruş
18/1	Hasan Efendi	5.487 kuruş
18/2	Ahmed'in oğlu Sarı Mehmed	12.320 kuruş
18/3	Abdullah'ın kızı Ümmü Gülsüm	1.696 kuruş 13 para
18/4	Hacı İsmail'in kızı Ümmü Gülsüm	80.242 para
19/1	Yahya'nın oğlu Hüseyin	3.183 kuruş 12 para
19/2	Zühriye	1.428 kuruş

19/3	Abdullah'ın oğlu Mustafa Ağa	2.225 kuruş 10 para
19/4	Abdullah'ın kızı Vasfihan	1.546 kuruş
20/1	Ali Bey	3.391,5 kuruş
20/2	İstave'nin oğlu Dona	1.959 kuruş
20/3	Tatar Yusuf Ağa	9.965,5 kuruş
20/4	Yafçe'nin oğlu Kota	Yazmıyor
20/5	Ramazan'ın oğlu Tüfenkçi Süleyman	1.855,5 kuruş
21/1	Molla Ali	106,5 kuruş
21/2	Mustafa'nın oğlu Berber Yusuf	22.402,5 kuruş
21/3	Hasan'ın oğlu Abdullah	2.891 kuruş
21/4	Ali'nin oğlu El-hac İbrahim	3.010 kuruş
21/5	Arzuhan	549 kuruş 20 para
22/1	Genç Abdullah Ağa	17.342 kuruş
22/2	Hacı Tahir Yazıcı	13.846 kuruş
22/3	Halil'in oğlu Salah Süleyman	6.875 kuruş 16 para
23/1	Hasan'ın oğlu Ramazan	1.452,5 kuruş 17 para
23/2	Fatma	48.765 para
23/3	Abdullah'ın kızı Zübeyde	14.360 kuruş
24/1	Mustafa'nın oğlu Es-seyyid Arif	4.062 kuruş
24/2	Hasan'ın kızı Şehriye?	1.397,5 kuruş
24/3	İstoyan'ın oğlu Visko	1.406,5 kuruş
25/1	Eskici Hacı Emin	382 kuruş
25/2	Ali'nin oğlu Muhyiddin Bey	9.179 kuruş
25/3	Sarrac başı Hüseyin Ağa	6.549 kuruş
25/4	Ömer'in oğlu Abdullah Ağa	2.987,5 kuruş 19 para

26/1	Abdullah kızı Zehra	2.466 kuruş 16 para
26/2	Murtaza'nın kızı ...Şah	994 kuruş 3 para
26/4	Mustafa'nın oğlu Yusuf Ağa	952 kuruş
53/7	Hüseyin'in oğlu Mustafa	150 kuruş

B.3.2. İhtida (Din Değiştirme)

Din değiştirme, Osmanlı Devleti'nde beraber yaşayan halkın ortaya çıkardığı sosyal hareketlerden birisidir. H.1248 senesine ait 100 Numaralı Manastır Şer'iyye Sicilinde ise toplam 26 İhtida kaydı vardır. Bunlar defterin her iki kısmında da bulunur. Kaydın 18'i defterin ilk kısmında 8'i ise defterin ikinci kısmında yer almaktadır. Defterdeki kayıtlarda erkekler “veled-i”, kadınlar ise “veldet” olarak tabir edilmişlerdir. Dinleri hakkında bilgi verilmemiş olup “din-i batılı terk idüp” diyerek ifade edilmiştir.

Sicilde din değiştiren kadınların oranları erkeklere göre daha fazladır. 26 kaydın 20'sini kadınlar, 6'sını erkekler oluşturmaktadır. Defterde farklı olarak Müslüman olan Hadice'nin eşi Tarayan oğlu Mitre'nin Müslüman olup borçlarının silindiğine dair kayıt mevcuttur⁴⁰. Yine defterde Metre oğlu Neran'ın İslam'ı kabul etmesi istenilmiş fakat Neran kabul etmemiştir⁴¹. Müslüman olan iki kişinin, Müslüman olduktan sonra ki isimleri ise yazılmamıştır. Bunlar, Tarayan kızı Maso ve Müslüman olan Hadice'nin eşi Mitre'dir⁴². Görüldüğü üzere Osmanlı Devleti'nde dine dair zorlama yoktur. Gayrimüslim iken Müslüman olup Hadice ismini alan kadının kocasının da Müslüman olduğu açık ve nettir.

Terekelerin paylaşılmasında Müslüman olan kişinin yine hakkının verildiği görülmektedir. Manastır'ın Ali Çavuş mahallesinden olan Sipraso'nun mirasından, sonradan Müslüman olan kızı Cevriye'ye de hissesi verilmiştir⁴³.

⁴⁰ YB.021.dd., BOA, s. 4/2.

⁴¹ YB.021.dd., BOA, s. 52/12.

⁴² YB.021.dd., BOA, s.2/21, s. 4/2.

⁴³ YB.021.dd., BOA, s. 15/1.

Aşağıdaki tabloda din değiştirenlerin listesi verilmiştir.

Tablo 2. Defterde Yer Alan Din Değiştirenlerin Kayıtlarının Listesi

Belge No	Belge Sahibi	Müslüman olarak Aldığı İsim
2/9	Petre'nin kızı Peno	Hayriye
2/10	Alekso'nun kızı Depo	Penbe
2/13	Kriste'nin kızı İskoto	Esmâ
2/16	Temleko'nun kızı Aniklena	Aişe
2/20	Reste'nin kızı Vasiko	Aişe
2/21	Tarayan'ın kızı Maso	Yok
2/23	Atnas'ın kızı Alto	Esmâ
4/1	Esban'ın kızı Sofya	Hadice
4/2	Tarayan'ın oğlu Mitre	Yok
4/5	Pankola'nın kızı Manko	Fatma
4/8	Niko'nun oğlu Yosef	İsmail
4/11	Reste'nin oğlu İstoyko	Cafer
4/12	Petre'nin oğlu İstoyko	Ali
51/3	Yovan'ın oğlu Damçe	Ali
51/4	Veliko	Ümmü Gülsüm
51/6	Altun	Zeyneb
51/8	Nedelko'nun kızı İstoyano	Hadice
51/9	Nikola'nın kızı Vasilaki	Hayriye
51/10	Nikola'nın kızı Petko	Meryem
52/6	Esveto	Penbe
52/10	Marko'nun kızı Dişmo	Fatma
52/11	Pankola'nın kızı Lino	Aişe
52/28	Mumcu Atnas'ın kızı	Cevriye
53/9	Tırako'nun kızı Kato	Cemile
53/10	Kola'nın kızı Tasko	Esmâ

B.3.3. Boşanma

Çalışmamız olan 100 Numaralı Manastır Şer'iyye Sicilinde boşanmalar defterin iki kısmında da bulunmaktadır. Boşanmalar önce kişinin ikamet ettiği yer, sonra kişilerin isimleri daha sonra ise “talak-ı bain ile tatlik eylediği”, veya sadece “tatlik eylediği” şeklinde ifade edilerek kaydedilirdi.

Sicilde boşanma sayısı toplam 25'tir. Bu boşanmalarda gayrimüslimlerin sayısı Müslümanlara oranla daha fazladır. Gayrimüslimlerin sayısı 22 olurken Müslümanların sayısı 3'tür. Yine mahkemeye müracaat eden kadınlara göre erkeklerin boşanma müracaatı yüksektir. Erkeklerin sayısı 21, kadınların sayısı ise 4'tür. Boşanan kadınların ikisi Müslüman ikisi ise gayrimüslimdir. İki Müslüman kadının eşlerinden boşanıp başka bir kişi ile evlendiklerine dair kayıtlar mevcuttur⁴⁴. Bu boşanmalardan 2. varakta bulunan Emir Mahallesi'nden olan Saliha'nın boşanmasının daha önce gerçekleştirilip sonradan kayda geçtiğine dair bilgi mevcut değildir. İslâm dinine göre iddet-i müddet gereklidir. Yani evliliği biten kadının belirli bir süre beklemesi lazımdır. 51. varakta bulunan Yakub Bey Mahallesi'nden olan Nafiye'nin 4 ay önce Köprülü Mahkemesi'nde şahitler huzurunda boşandığı ve eski eşinin mehrini ödedikten sonra talibi Süleyman ile evlendiği kaydedilmiştir. Fakat defterdeki bu iki kayıta hem boşanmanın hem de evliliğin aynı belgede yapıldığı görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda boşanma kayıtlarına dair bilgi verilmektedir.

Tablo 3: Defterde Yer Alan Boşanma Kayıtlarının Listesi

Belge No.	Boşanan Kişi	Boşadığı Kişi
2/1	Yovan'ın oğlu İstoyan	Okunmuyor
2/2	Damçe	Velko
2/3	Dimo	Talgur'un? kızı Yano
2/5	Mile'nin oğlu Bogoye	Kalo

⁴⁴ YB.021.dd., BOA, s. 2/8, s. 51/5

2/6	Simo'nun oğlu İlye	Petkan
2/7	Seryani'nin oğlu Petre	Yako
2/8	Abdüllatif'in kızı Saliha	Abdullah'ın oğlu Derviş İlyas
2/12	Yovan'ın oğlu Groşdan	Gorki'nin kızı Dima
3/13	Minço'nun kızı Marya	Papaz Gorki
4/4	Nikola'nın kızı Sofko	Valyan'ın oğlu Miloş
4/6	Reste'nin oğlu Kosta	Tasto'nun kızı İstako
4/7	Niço'nun oğlu Tarayça	Mişo'nun kızı Bojno
4/14	Kriste'nin oğlu Anikle	Reste'nin kızı Vasiko
51/2	Yosef'in oğlu Alekso	İstoyan'ın kızı Başo
51/5	Abdullah'ın kızı Nafiye	Hasan'ın oğlu Rumilili Ali
52/5	Zekeriya'nın oğlu Kıbti Hasan	Mahmud'un kızı Kamile
52/9	İstoyan'ın oğlu Reste	Trayko'nun kızı Ustoyno
52/15	Dimo	Simo'nun kızı Zeviye
52/18	Anikle'nin oğlu Kosta	Pankola'nın kızı Todi
52/30	Reste'nin oğlu Dimitri	İlye'nin kızı Zeviye
53/2	İstoyan	Nasko'nun kızı Manko
53/3	Ahmed'in oğlu Mustafa	Süleyman'ın kızı Fatma
53/4	Todor'un oğlu Kosta	Nasko'nun kızı Biço
53/5	Yanaki'nin oğlu Kosta	Koti'nin kızı Kiri
53/6	Filip'in oğlu Tarayçe	Zlatan'ın kızı Nedo

B.3.4. Nikah Akdi (Evlenme)

Sicilde, belgelere ilk olarak yaşadığı yerler, isimleri, evlenecekleri kişiler, vekil varsa vekilleri, şahitleri ve mehir ücreti yer almaktadır.

Toplamda 21 nikah akdi kaydı bulunmaktadır. Bunların 15'i Müslümanlara, 6'sı gayrimüslimlere aittir. İki kayıta ise kadınların önce boşandığına sonra aynı kayıta

evlendiklerine rastlanmaktadır⁴⁵. Şahitler genellikle iki kişiden oluşmaktadır. En fazla 9 şahitli olan bir belge mevcuttur⁴⁶. Mehir olarak genellikle 1.000 akçe ve 100 kuruş olarak ücret vardır. Bu dönemde 1 kuruş 120 akçeye karşılık geldiğinden 1.000 akçenin değeri 8,33 kuruştur. Mehir ücreti Müslümanların yanı sıra gayrimüslimler tarafından da kullanılmıştır. 1.000 akçe mehir gayrimüslimler tarafından kullanılmıştır. Oysa gayrimüslimler evlenmek için mahkemeye gelmek zorunda değillerdir. En fazla mehir, 500 kuruş ile 7 şahidi olan Hamid Bey'in kızı Gülşah'a aittir⁴⁷. Sicilde "kendi rızasıyla" diye tabir olunan Ahmed'in kızı Hadice ise tek kayıttır⁴⁸.

Sicilde farklı olarak Hamza Bey Mahallesi'nden Talip'in ölmesiyle iki kızının, Ömer'in iki oğlu ile 9 şahit huzurunda evlendirilmişlerdir⁴⁹.

Aşağıdaki tabloda Manastır Şer'iyye sicilinde evlenenlerin listesi yapılmıştır.

Tablo 4: Defterde Yer Alan Nikah Akdi Kayıtlarının Listesi

Belge No.	Nikah Yapan Kişiler	Ödenen Mehir
2/8	Abdüllatif'in kızı Saliha ve Osman'ın oğlu Ömer	20 kuruş
2/11	Yanaş'ın oğlu Alekso	1.000 akçe
2/14	Talip'in kızı Esmâ ve Ömer'in oğlu Osman, yine Talip'in diğer kızı Şirin ve Ömer'in diğer oğlu Receb	İkisine de ayrı ayrı 151 kuruş
2/15	Salih'in kızı Nesli ve Salih'in oğlu Mehmed	101 kuruş
2/17	Sonradan Müslüman olan Aişe ve İbrahim'in oğlu Abdullah	101 kuruş
2/18	Yani oğlu Dimitri ve Naydo	1.000 akçe

⁴⁵ YB.021.dd., BOA, s. 2/8, s. 51/5.

⁴⁶ YB.021.dd., BOA, s.2/14.

⁴⁷ YB.021.dd., BOA, s.4/10.

⁴⁸ YB.021.dd., BOA, s.53/1.

⁴⁹ YB.021.dd., BOA, s. 2/14.

	kızı Nedo	
2/19	İstoriçe oğlu Valyan ve Tarayça kızı Maro	1.000 akçe
2/22	İsmail'in kızı Arzuhan ve Muhtar'ın oğlu İslam	100 kuruş
3/ 4	Mehmed'in kızı Zehra ve Abdullah'ın oğlu Mehmed	25 kuruş
3/10	Hacı Aziz'in kızı Zübeyde ve İbrahim'in oğlu Mehmed Sipahi	150 kuruş
3/11	Mustafa kızı Fatma ve İdris'in oğlu El-hac Hasan	100 kuruş
4/3	Nasuh'un kızı Kamile ve İbrahim'in oğlu Yahya	100 kuruş
4/10	Hamid Bey'in kızı Gülşah ve Feyzullah'ın oğlu Ömer	500 kuruş
51/5	Abdullah'ın kızı Nafiye ve Süleyman'ın oğlu Hüseyin	80 kuruş
52/3	Anikle'nin oğlu Yovan ve İlye'nin kızı Şano	1.000 akçe
52/7	Penbe ve Yakup'un oğlu Yusuf	101 kuruş
52/8	Terker'in oğlu Sofko ve Nikola'nın kızı Poşko	1.000 akçe
52/16	Ahmed'in kızı Emine ve Abdülhamid'in kızı Mustafa	100 kuruş
52/19	Sofya ve Anikle'nin oğlu İvan	1.000 akçe
53/1	Ahmed'in kızı Hadice (erkek ismi yazmamaktadır)	130 kuruş

B.3.5. Buyruldu

Buyruldu kelimesi “buyurmak” sözcüğünden gelmektedir⁵⁰. Buyruldular sadrazam, vezir gibi yüksek rütbeliler tarafından kendilerinden aşağıda gördüklerine yazdıkları emirlerdir⁵¹.

Sicildeki buyruldu sayısı toplam 30’dur. Sicildeki kayıtlarda; Terakki buyruldu⁵² Opar kazasının buyruldu⁵³, İ’lâniye buyruldu⁵⁴, araba buyruldu⁵⁵ Aşağıdaki tabloda buyruldu kayıtlarına dair bilgi verilmektedir.

Tablo 5: Defterde Yer Alan Buyruldu Kayıtlarının Listesi

Belge No.	Belgedeki Buyruldu
28/2	Üsküp’te Hayrullah Ağa himayesindeki askerin konaklamasına dair belgedir.
29/1	İşkodra’da 3. tabur askerin elbise ve ayakkabılarının gönderilmesi için ahaliden Bargir talep edilmesine dair belgedir.
29/2	Kapıcı başı Hacı Ahmed Ağa ve 70 askerin birer gecelik yem ve yiyeceklerinin vilayetten temin edilmesine dair belgedir.
29/3	Arnavud taifesinden Başu Bey ve 300 askerin hangi kaza ve kasabada konaklayacağına dair belgedir.
29/4	İşkodra’da olan 3. tabur askerin

⁵⁰ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)* (İstanbul: Kubbealtı Neşriyatı, 1994), 197.

⁵¹ Kütükoğlu, *Osmanlı Belgeleri*, 197.

⁵² YB.021.dd., BOA, s.35/3.

⁵³ YB.021.dd., BOA, s. 46/2.

⁵⁴ YB.021.dd..BOA, s. 46/3.

⁵⁵ YB.021.dd.,BOA, s. 46/4.

	eksikliklerinin tamamlanmasına dair belgedir.
29/5	İşkodra'daki 3. tabur askerin maaş ve masraflarının karşılanmasına dair belgedir.
29/6	Arnavud askerlerinden, Ali Ağa neferatından 300 neferin Arnavudluk taraflarına gönderilmesine dair belgedir.
29/7	Neferat binbaşılardan Mehmed Ağa'nın askerine izin verilip Berat tarafına evlerine gitmelerine dair belgedir.
29/8	Binbaşılardan İslam Bey ve 400 nefer askerin Avlonya tarafına evlerine gitmelerine dair belgedir.
30/1	Topçuluk hizmetinde olan Abdülfettah'ın bir müddet evinde kalmasına dair belgedir.
30/2	Arnavudluk askerin yüzbaşılardan olan Bekir Ağa ve askerlerinin vilayetleri Tepedelen'e gönderilmelerine dair belgedir.
30/3	Elviye-i selase mutasarrıfı Emin Paşa, Tatarlar ağası İsmail Ağa'nın evinin ve eşyalarının ve Tatar Süleyman Ağa ve adamlarının Yanya taraflarına gönderilmesine dair belgedir.
31/2	Valilere mahsus olan sarayın döşemesi, konakların düzenlenmesi için gönderilen belgedir.
32/3	Bilgili, tecrübeli, dindar bir kaymakamın atamasının yapılmasına dair belgedir.
34/1	Dersaadet'ten Konya'ya gönderilen askerlerin, Toska ve Boşnak askerleriyle peş peşe sevk edilmesine dair belgedir.

34/2	İki tabur asker için Manastır'dan 70 nefer toplanıp gönderilmesine dair belgedir.
35/1	Manastır'daki El-hac Mahmud Bey camii şerifinin onarımı için Bukova karyesinin 48 senesine ait iltizamının kullanılmasına dair belgedir.
35/2	Kara Muradlı olup vefat eden Arslan Bey'in borçları için rahatsız edildiğinden kardeşinin arzuhal göndermesi üzerine gönderilen belgedir.
35/3	Terakki buyrulduşudur.
36/2	15 Rebiü'l-evvel 1247'den, 15 Rebiü'l-evvel 1248'e kadar Manastır kazasının askerlerinin ulufe ve ihtiyaçlarının tek tek hesaplanmına dair belgedir.
36/3	Manastır'da 247 senesinin ağustos ayında alkollü içecekler vergisinin SarrafHoca'nın sorumluluğuna verilmesine dair belgedir.
36/5	Asakir-i Mansure taburlarının eksiklerinin tamamlanması için Nasliç kazasından 60 askerin İstanbul'a gönderilmesine dair belgedir.
43/2	Ahalinin ve fakir halkı eski ve yeni cinsteki altınlarının darphane-i amire tarafından kabul edileceğine dair belgedir.
44/3	Dersaadet'te ki çuka fabrikasına lazım olan yapağının temin edilmesi için fabrikanın idaresinde görevli Ömer Lütfi tarafından alınıp nakline dair belgedir.
45/1	Manastır kazasında Kıptiyan cizyesinin gelirlerinin, 248 senesinde 9.500 kuruş

	olarak tahsil edilmesine dair belgedir.
46/2	Opar kazasının buyrulodusudur.
46/3	İ'lanıye buyrulodusudur.
46/4	Araba buyrulodusudur.
50/2	İskenderiye ordusundaki askerlerin Bargir, yem ve yiyecekleriyle konaklamalarına ve İstanbul'a gönderilmelerine dair belgedir.
50/3	İskenderiye kalesine sığınıp halka zulümlerde bulunan İškodralı Mustafa Paşa'nın, kalede sıkıştırılıp yanındakilerle beraber Dersaadet'e gönderilmesine dair belgedir.

B.3.6. Ferman

Fermanlar bizzat padişah tarafından yazılan belgelerdir. Fermanlar vergi, asker sevki gibi devlet işlerinin yanı sıra halktan gelen arzuhallere de karşılık olarak ferman yazılırdı⁵⁶.

Sicilde 21 ferman bulunmaktadır. Fermanlardan iki tanesi isimlendirilmiştir. Birisi İhtisab memurları için gönderilen İhtisab fermanıdır⁵⁷. Diğeri ise un, arpa ve koyun satın alınıp Dersaadet'e gönderilmesine dair olan Mübayaa (satın alma) fermanıdır⁵⁸. Bu fermanda Bosna tarafına sevk olacak nefer ve süvarinin altı aylık un, arpa ve koyun ihtiyacının karşılanmasına dair kayıttır. 8'i tüccar ve ticaret ile, 5'i vergi, 3'ü askerlik, bir tanesi pazar günü kurulan pazar etkinliğinin cumartesi gününe alınması ile ilgili, bir tanesi Manastır'a gönderilen subaşı ile ilgili, diğeri camii onarımı ile ilgili, diğer bir tanesi ise borç ile ilgilidir.

⁵⁶ Mübahat S. Kütükoğlu, "Ferman", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 12, İstanbul 1995, 400.

⁵⁷ YB.021.dd., BOA, s. 34/5.

⁵⁸ YB.021.dd., BOA, s.46/5.

Sicilde arzuhal gönderilerek karşılık verilen bir tane ferman bulunmaktadır⁵⁹. Fermana göre; Manastır'da bulunan Kostantin isimli tüccar kendisinin ve hizmetkarlarının başka bir mahale gitmesine dair imzalı bir arzuhalde bulunmuş ve isteği kabul edilmiştir.

Aşağıdaki tabloda ferman kayıtlarına dair bilgiler verilmektedir.

Tablo 6: Defterde Yer Alan Ferman Kayıtlarının Tablosu

Belge No.	Belge Tasnifi
31/1	Anadolu ve Rumili'de bulunan humbaracı ve lağımçı, sıbyan ve emeklilerin 247 senesindeki zeamet ve tımarların tayin olunan mübaşirler tarafından toplanmasına dair belgedir.
32/4	Belgrad subaşı Hüseyn Paşa'nın 22 şevvalde Manastır'a gelmesine değin gönderilen belgedir.
33/4	Borçları olduğu halde firar eden Lamin zımmının, borçlarının ödetilmesi için gönderilen belgedir.
34/5	İhtisab Fermanı; Taşradaki kazaların bazılarında ihtisab memurlarının halkın refahı için fazla vergi almamalarına dair belgedir.
35/4	El-hac Mahmud Bey'in yaptırdığı cami ve medresenin onarımı için gönderilen belgedir.
37/1	1248 senesinde, Manastır kazasında bulunan 749 askerin konaklaması ve masraflarının karşılanması için her evden 600 akçe toplanmasına dair gönderilen belgedir.
37/2	Manastır kazasındaki Bukova karyesinden 829 adet hanenin avarız vergisinin tahsil edilmesine dair belgedir.
37/4	Avrupa, Acem ve Hindistan ticareti yapan reayanın devlet düzenindeki imtiyazlardan faydalanmasına dair belgedir.
38/1	Avrupa ticareti yapan reayanın yanı sıra tercümanların ve hizmetkarlarında imtiyazlardan faydalanmasına dair belgedir.
38/2	Avrupa, Acem ve Hindistan kara ve deniz tüccarından vergilerin

⁵⁹ YB.021.dd., BOA, s.40/1.

	alınmasına ve Manastır siciline kaydedilmesine dair belgedir.
39/2	Manastır mütemekkinlerinden Kostantin'e verilen tüccarın beratının verilmesine ve Manastır siciline kaydedilmesine dair belgedir.
39/3	Kostantin isimli tüccarın, Kostantin adındaki reayayı Drac'ta hizmetinde istihdam edeceğine ve her yıl cizyesini ödemesine dair belgedir.
39/4	Kostantin isimli tüccarın, İsterpo adındaki reayayı hizmetine almış ve her sene cizyesini ödemesine karar verilmesine dair belgedir.
40/1	Kostantin isimli tüccarın ve yanındakilerin davalarının arz odalarında veya Bab-ı alide görülmesine dair verilen karardır.
42/1	Mehmed Ali Paşa'nın oğlunun yanındakiler ve askerlerinin kendisine parayla eşkıyalık etmeyenlere devlet-i aliyyeye sığınmalarına dair belgedir.
43/1	Harirgâhda eskiden olduğu gibi harir tüccarının satın almasına, gümrük, terazi ve diğer vergilerin kaç kuruştan alınırsa, harir nazırı Ömer Lütfi tarafından toplanmasına dair belgedir.
44/2	Taşra kazalarındaki bazı ihtisap memurlarının ayrılıp tüccar olmak istemelerine, bunun doğruluğunun araştırılmasına dair belgedir.
46/5	Mübayaa Fermanı; Manastır'dan un, arpa ve koyunun sevkine dair belgedir.
49/3	Asakir-i mansurenin beratının düzenlenmesinden beri yaralanıp sakatlanan ve emekli olanların ruhsat verilerek memleketlerine gönderilmesine dair kayıttır.
49/4	Rumili ve Anadolu'da olan cebeci süvarilerinin çocuk ve emeklilerin, tımar ve zeametlerinin tahsil edilmesine dair belgedir.
50/1	Manastır kazasında ikame olunan pazarın, reayaların ibadet günlerinde olması sebebiyle pazarın cumartesi gününe alınmasına dair belgedir.

BÖLÜM 2: MANASTIR KAZASI'NIN İDARİ YAPISI, YÖNETİCİLERİ VE SOSYAL HAYATI

A.1. Manastır Kazasının İdari Yapısı

A.1.1 Manastır Kazasına Bağlı Mahalleler

Mahalle devamlı veya geçici olarak ikamet edilen yerleşim yerleridir⁶⁰. Osmanlı mahallesinde statü farkı bulunmaz ve her çeşit meslek grupları da bulunmaktadır⁶¹.

Sicilde adı geçen mahallelerin sayısı 14'tür. Defterdeki verilere göre mahallelerdeki kişi sayısı 75'tir. Bunların 43'ü erkek, 32'si ise kadın olup, 64'ü Müslüman, 11'i ise gayrimüslimdir.

Defterdeki verilere göre Kara Oğlan, Sinan Bey, Yakub Bey Eyne Bey, Firuz Bey, Kasım Çelebi, Zindancı ve Bali Voyvoda mahallelerinden gayrimüslimlere ait kayıt bulunmamaktadır. Ali Çavuş ve Dımışkı Bey Mahalleleri'nde ise Müslümanlara ait kayıt bulunmamaktadır.

Sicilde adı geçen mahalleler ve defterde bir davaya konu olan Müslüman-gayrimüslim sayısı şunlardır:

Tablo 7: Manastır Kazasına Bağlı Mahallelerin Tablosu

Mahalle Adı	Müslüman Sayısı	Gayrimüslim Sayısı
Emir	10	1
Kara Oğlan	9	
Hamza Bey	7	1
Sinan Bey	7	
Yakub Bey	7	
Eyne Bey	5	
Kara Debbağ	5	1
Firuz Bey	4	

⁶⁰ Ali Murat Yel ve Mustafa Sabri Küçükbaşçı, "Mahalle", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 27, Ankara 2003, 323.

⁶¹ Yel ve Küçükbaşçı, "Ferman", *DİA*, 27, 325.

Kasım Çelebi	4	
Ali Çavuş		3
Azab Bey	3	3
Zindancı	2	
Dımışkî Bey		2
Bali Voyvoda	1	

A.1.2. Manastır Kazasına Bağlı Köyler

Köyler yerleşim yerlerinin en küçük birimidir. Defterde, Manastır kazasına ait toplam 33 köy ismi bulunmaktadır. Sicilde mahkemeye müracaat eden kişi sayısı 37'dir. Bunların 23'ünü erkekler oluştururken, 14'ünü de kadınlar oluşturur. Defterdeki veriye göre, hükümlerde tespit edilen karyelerdeki gayrimüslim sayıları Müslümanlara oranla daha fazladır. Toplam gayrimüslim sayısı 22, Müslüman sayısı ise 15'tir. Sicildeki Köylerin isimleri aşağıdaki tabloda zikredilmektedir.

Tablo 8: Manastır Kazasına Bağlı Köylerin Tablosu

Baldonice	Banya	Beranci
Bistrica	Bratindol	Brusnik
Bukova	Bustral	Cedid Kayalı
Dihve	Dragoş	Drevnik
Gradeşnica	Hanalu	İsloveşnica (Sloveşnica)
Lizce	Magarevo	Mescidli
Novak	Obednik	Opticar
Orta Bekirli	Ostrec	Posteran
Porodim	Ribarci	Sarı
Srpçe Paşa	Staro	Suhodol
Tırnova	Viro	Vloşna

B. MANASTIR KAZASININ YÖNETİCİLERİ

B.1. Kadı

İnsanlar arasındaki davaları şer'i hükümlere göre çözüme kavuşturan kişilere kadı denir⁶². Kadıların tayinleri padişah beratı ile yapılırdı⁶³. Kadılar padişahın emirlerine ve şer'i hukukun kurallarına göre yargılama görevini yapmaktaydı⁶⁴. Kadının yargılama görevinin yanında şehrin yönetimini ve asayişini sağlamak, halkın güvenliğini sağlamak, halkın istek ve şikayetlerini dinlemek, pazar yerlerinin, narhların ve esnafların kontrolünü sağlamak, camii, okul ve vakıfları denetlemek, ordunun ihtiyacını gidermek başlıca görevlerindendir⁶⁵. Kadılar bulundukları bölgenin beledi işlerini de yaptıklarından dolayı belediye başkanı görevindeydi⁶⁶. Kadıların mahkeme görevini yaptığı yerler ya kadının konağının alt katında veya camii de yürütülürdü⁶⁷.

Kadıların Müslüman olmaları, hukuk bilgileri ve medrese tahsilleri olmak zorundaydı⁶⁸. Kadılar yetişkin olmalı, karar verebilmeli ve tarafsız olmalıydılar⁶⁹. Kadılar ancak akıl ve beden sağlığını kaybettiğinde, görevini kötüye kullanıp yolsuzluk yaptığında ve imanını kaybettiğinde görevlerinden alınırdı⁷⁰.

Sicilde 8 Ekim 1831'de, 22 ay kadılık göreviyle görevlendirilen kişi Derviş Ali'dir⁷¹. Derviş Ali'den önce Manastır'da kadı olarak görev yapan kişi ise Es-seyyid İbrahim Ethem'dir⁷². Defterde kadıdan "*Kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazlve'l-keîâm Mevlana Manastır kadısı ...*", "*Şeriat-ı şiar Manastır kadısı faziletlü efendi ...*" veya "*Medine-i Manastır kadısı faziletlü efendi ...*" olarak bahsedilmiştir.

B.2. Naib

⁶² Fahrettin Atar, "Kadı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 24, İstanbul 2001, 66.

⁶³ Ortaylı, *Hukuk ve İdare*, 12.

⁶⁴ Anbarlı Bozatay Şeniz ve Konur Alp Demir, "Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme." *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6, S. 10 (Haziran 2004): 71-89.

⁶⁵ Ortaylı, *Hukuk ve İdare*, 25.

⁶⁶ Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi* (Isparta: Fakülte Kitabevi, 1997). 237.

⁶⁷ Ünal, *Osmanlı Müesseseleri*, 238.

⁶⁸ Ortaylı, *Hukuk ve İdare*, 8.

⁶⁹ Anbarlı Bozatay ve Demir, "Osmanlı Adli ve İdari," 80.⁷⁰

Anbarlı Bozatay ve Demir, "Osmanlı Adli ve İdari," 82.⁷¹

YB.021.dd., BOA, s. 3/1.

⁷² YB.021.dd., BOA, s. 3/2.

Naib, geçici bir zaman diliminde bir kimseyi veya makamı temsil eden kişiye denir⁷³. Osmanlı’da şer’i ve örfi hukukun sağlanmasında kadının yardımcısıdır. Kadı gibi naiblerde yalnızca Müslüman kişilerden seçilmişlerdir⁷⁴. Naibin kadı adına görevlerini yerine getirmek ve davalara bakmak ilk görevindendir⁷⁵. Bu görevleri kötüye kullandıkları zaman kadı tarafından görevine son verilirdi⁷⁶.

Defterde naibin ismine dair bilgi yer almamaktadır. Naib için kullanılan tabir “*Kıdvetü’n-nüvvab el-müteşerri’in Manastır kazası naibi Mevlana zide-ilmühü ...*” şeklindedir.

B.3.Muhzır

Muhzır sözlük anlamı olarak huzura getiren ve hazır bulunduran anlamlarındadır⁷⁷. Mahkemeye gelecek olan kişi muhzır tarafından çağırılırdı⁷⁸. Muhzır eskiden askeri görevli olan ve ahaliyi tanıyan kişilerden seçilirdi⁷⁹.

Büyük kadılıklarda birden fazla muhzır olduğu zaman oraya muhzır başı da görevlendirilirdi. Defterde Muhzır Zekeriya, Muhzır Emin ve Muhzır Ali gibi birden fazla muhzır bulunduğu için muhzır başı olarak Hacı Nuri görev yapmaktaydı. Sadece Vodina kazasının Köprü? mahallesindeki Atnas’ın kızı Alto’nun Müslüman olduğuna dair belgede muhzır başı olarak görevli kişi Mustafa Efendi’dir⁸⁰.

B.4. Kâtip

Kâtip ketb sözcüğünün ism-i faili olup yazı işiyle uğraşan kişi, yazıcı anlamındadır⁸¹. Kâtipler mahkemede kadının en büyük yardımcısı olup, kadı tarafından verilen hükümleri defterlere yazardı⁸². Sicilde Kâtip Muhyiddin Efendi ve Kâtip Mehmed Efendi’nin isimleri zikredilmektedir.

⁷³ Casim Avcı, “Naib”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 32, İstanbul 2006, 312.

⁷⁴ Betül Kayar, “Osmanlı Yargı Teşkilatında Naib”, *YBHD* 5, S. 1 (2020): 197-198.

⁷⁵ Ortaylı, *Hukuk ve İdare*, 30.

⁷⁶ Ortaylı, *Hukuk ve İdare*, 30.

⁷⁷ Recep Ahışalı, “Muhzır”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 31, Ankara 2020, 85.

⁷⁸ Ahışalı, “Muhzır”, *DİA*, 31, 85.

⁷⁹ Ahışalı, “Muhzır”, *DİA*, 31, 85.

⁸⁰ YB.021.dd., BOA, s. 2/23.

⁸¹ Mustafa Sabri Küçükbaşçı, “Kâtip”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 25, Ankara 2022, 49.

⁸² Nuri Kavak, “Osmanlı Muhakeme Örneğinde Katiplik Mesleğinin Yeri ve Önemi”, *Pamukkale Journal Of Eurasian Socioeconomic Studies*, 2, S. 2 (2015): 6.

C. MANASTIR KAZASINDA SOSYAL HAYAT

C.1. Manastır Sicilinde Adı Geçen Eşyalar

C.1.1 Giyim Eşyaları

Defterdeki giyim eşyaları genellikle yeni ve eski olduklarını belirtmek için “cedid” ve “köhne”, büyük ve küçük olduklarını “kebir” ve “sagır” ifadeleriyle kullanılmışlardır. Sarı ve beyaz olarak rengini, kadife, çuka ve canfes ise kumaşlarını belirtmek için kullanılmıştır. Giyim eşyaları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 9: Defterde Adı Geçen Giyim Eşyaları Tablosu

Kuşak	Köhne kuşak	Yelek	Simli yelek
Dolama	Köhne/Cedid dolama	Çizme	Fes
Libade	Mintan	Gömlek	Cübbe
Çuka/ Köhne cübbe	Seravil ⁸³	Yanbolu	Uçkur
Şal	Köhne şal	Potur ⁸⁴	Büyük aba
Sarı şal	Don ve uçkur	Çorap	Sagır fes
Cebken	Terlik	Gömlek seravil	Çuka mintan
Entari	Mancurlu entari	Aba	Münakkaş gömlek
Beyaz entari	Peştamal	Kadife kürk	Çuka ferace
Şalvar	Telli şalvar	Telli yelek	Yemeni
Şapka	Salka ⁸⁵	Selimiye entari	Boy kürkü
Cübbe kürk	Çuka cebken	Diz bağı	Mısır abası
Köhne cübbe kürk	Çuka dolama	Mest	Eldiven
Hamamiye	Güzel kürk	Kemer	Kavuk
Münakkaş makreme	Samur kürk	Suzan entari	Canfes entari
Şitari entari	Münakkaş uçkur	Başlık	Zibun

⁸³ Seravil: İç donu. Şalvar.

⁸⁴ Potur: Arka tarafında kırmaları çok bacakları dar bir pantolon.

⁸⁵ Salka: Çuha, kadife sırma ve benzerleri kumaşlardan yapılan kollu cebken.

Kadife kaplı samur kürk	Çuka kaplı samur kürk	Selimiye yelek	Şali cübbe
Şali entari	Don	Basma	Ufak makreme
Ketan	Bez gömleklik	Kısa kürk	Cedid/Köhne fes
Beyaz mintan	Cedid yelek	Cılıkafa biniş kürk	Pösteği ⁸⁶
Kürk kabı	Nafe kürk	Kaput ⁸⁷	Çakşır ⁸⁸
Kukuleta ⁸⁹	Trablus Şal	Gecelik	Sırmalı Tatar cübbesi
Nafe gocuk	Kadim/ Aba kürk	Çocuk entari	Fistan
Tepesi inci fes	Kutni mintan	Fanula	Mor çuka mintan
Mahmudiye entari	Lahor şal	Kırım kürk	Yemeni
Destar ⁹⁰	Kırım kürk	Başlık	Yanlık
Biniş ⁹¹	Ferace	Dizlik	İhram
Makreme ⁹²	Yaşmak	Tozluk	Kalçın ⁹³
Çevre	Papuç	Şali cübbe	Çakşır ⁹⁴

C.1.2 Ev Eşyaları, Hırdavat ve Züccaciye

Manastır kazasındaki kullanılan eşyalara bakıldığında bölgede tarım, hayvancılık ve ticaret yapıldığı görülmektedir. Bu eşyalardan kazma, keser, çapa, dırpan, orak, değirmen, bağ bakracı ve pulluk alatı tarım için, yapağı, semer, heğbe ve kıl heğbe hayvancılık için, kantar ise ticaret için kullanılan eşyalardandır.

⁸⁶ Pösteği: Koyun veya keçi postu.

⁸⁷ Kaput: Askerlerin üstlük elbisesi. Yağmurluk.

⁸⁸ Çakşır: İnce kumaştan yapılan uzun bir çeşit şalvar.

⁸⁹ Kukuleta: Yağmurluk ve abaya bağlı olan başlık.

⁹⁰ Destar: Sarık, tülbent.

⁹¹ Biniş: Kol ağzı bol ve rahat cübbe.

⁹² Makreme: Nakışlı baş örtüsü.

⁹³ Kalçın: Çizme veya papuç içine giyilen düşmemesi için çok sık örülmüş olan veya aba yahut meşinden yapılmış uzun konçlu çorap.

⁹⁴ Çakşır: İnce kumaştan yapılmış erkek şalvarı.

Aşağıdaki tabloda 100 Numaralı Manastır Şer'iyye sicilinde adı geçen eşyaların listesi bulunmaktadır.

Tablo 10: Ev Eşyaları, Hırdavat ve Züccaciye Tablosu

Minder	Orta kilim	Sim gülabdan ⁹⁵	Buhurdan ⁹⁶
Altun köstek	Yorgan	Ufak yorgan	Balta
Takatuka ⁹⁷	Fişenk	Tüfenk	Sim zarf
Güğüm	Güğümçe	Fener	Cam fener
Testere	Teneke	Kantar	Zenbil ⁹⁸
Kova	Kağıd	Değirmen	İmame
Şilte	Şilte yüzü	Yapağı ⁹⁹	Hamam tası
Kapu perdesi	Semer	Kanca	Mikras ¹⁰⁰
İplik	Çuval	Kilim	Hurç
İbrik	Sandık	Selvi sandık	Tokmak
Kehribar imame	Sim/Simli kılıç	Kılıç	Küçük kukuleta
Kebir heğbe	Misk	Heğbe	Kıl heğbe
Pıştov	Sarıgül kilim	Temur hırdavatı	Havlü
Kazma	Karabina tüfenk	Silah	Kuburluk ¹⁰¹
Kara kundak tüfenk	Keser	Maşa	Bakraç
Leğen	Zincir	Keçe	Tarak
Yağlık	Makad	Mai beledi döşek	Şehir köy kilimi
Pencere camları	Çapa	Kırmızı beledi	Silahlık

⁹⁵ Gülabdan: Gülsuyu serpmek için kullanılan, camdan ya da metalden yapılmış, armut biçimli ve ağzı emzikli küçük kap.

⁹⁶ Buhurdan: İçinde tütsü yakılan özel kap.

⁹⁷ Takatuka: 1. Odanın ortasına yerleştirilen uzun tütün çubuklarının külünün döküldüğü çanak. 2. Basımevlerinde kurşun dökülmüş, satır olarak dizilmiş harfleri iyice yerleştirmek için üzerlerine vurmaya yarayan takoz.

⁹⁸ Zenbil: Hasırdan üretilmiş kulplu sepet.

⁹⁹ Yapağı: Koyun ve kuzu kürkünden ilkbaharda kırılan tüy.

¹⁰⁰ Mikras: Makaslar, kesecek aletler.

¹⁰¹ Kuburluk: Tabanca kılıfı.

		döşek	
Hırdavat	Menzil hırdavatı	Orak	Dırpan
Tahta fener	Döşek kılıfı	Beşik	Hamam tası
Mirat	Terlik	Desti	Semer
Gözlük	Urgan	Post	Sepet
Tonbak gülabdan	İlif	Barut	Cibinlik
Nargile	Alem	Torba	Küp
Kalbur	Sacayağı	Pulluk temuru	Lüle tablası
Mercan tesbih	Elmaz yüzük	Altun yüzük	Lâl taşlı yüzük
Top inci	Pencere perdesi	Mücevherli çiçek	Pulluk alatı
Bağ bakracı	Hasır	Mısır hasırı	Sandık
Sırmalı alaca gocuk	Sırmalı tatar cübbesi	Temur kalıb	Dükkân alatı
Hekim alatı	Araba	Saban takımı	Kiremit
Sim püskül	Kayış	Yarım kundakta tüfenk	Berber takımı
Tesbih	İskemle	Nalın ¹⁰²	Divit
Hamail ¹⁰³	Kumaş yasdık	Enfiye kutusu ¹⁰⁴	Çakmak
Çakmak taşı	Üzengi	Terazi	Kurna leğeni
Beşik	Lenger ¹⁰⁵	Cabe ¹⁰⁶	Bürüncek ¹⁰⁷
Çergi ¹⁰⁸	Mutaf ¹⁰⁹		

¹⁰² Nalın: Genellikle hamamda vb. ıslak tabanlı yerlerde kullanılan, ağaçtan yapılmış, tabanı yüksekçe üstü tasmalı, açık ayakkabı.

¹⁰³ Hamail: 1. İçine muska vb. konulan üzeri kabartma ya da telkâri tekniğiyle süslenmiş, dikdörtgen biçimli gümüş kutu.2. Kılıcı bele bağlamaya yarayan kayış.

¹⁰⁴ Enfiye kutusu: buruna çekilen tütün tozunu koymak için kullanılan kutu

¹⁰⁵ Lenger: Gemiyi yerinde sabit kılmak için denize atılan zincir ucundaki büyük demir çapa.

¹⁰⁶ Cabe: Ok torbası.

¹⁰⁷ Bürüncek: Ham ipekten dokunmuş ince bez.

¹⁰⁸ Çergi: 1. Bir tür dokuma örtü, kilim. 2. Göçebe çadırı.

¹⁰⁹ Mutaf: Keçi kılından dokunmuş veya örülmüş çul.

C.1.3 Mutfak Eşyaları

Sicildeki adı geçen mutfak eşyalarının tablosu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 11: Defterde Adı Geçen Mutfak Eşyalarının Tablosu

Tabe	Sahan	Sahan kapak	Revgan bakracı
Tezgâh	Sofra bezi	Kefgir	Tabla
Satır	Bakraç	Kapak	Petmez tabesi
Bardak	Bakır kova	Tas	Çorba tası
Kova	Su tası	Kâse	Gözlü tabe
Sofra	Şişe	Cezve	Kahve dolabı
Kahve ibrik	Havan	Elek	Kıyma temuru
Tencere	Bıçak	Hamur temuru	Kalay tabak
Kaşık	Toprak tabak	Kalay sahan	Kahve değirmeni
Filican	Filican takımı	Havan tenceresi	Ocak temur
Kahve güğümü	Yol tası	Kahve dibeği	Kahve kisesi
Duhan kisesi	Sini	Sac	Sacayağı
Harani ¹¹⁰	Peşkir	Helke	Tepsi
Kahve tokmak	Mangal	Satır	Bağ bakracı
Desti	Maşa	Kapaklı tencere	Karavana ¹¹¹
Elek	Bıçak	Leğen	

C.1.4 Yiyecek ve Tahıl Ürünleri

Sicilde geçen yiyecek ve tahıl ürünleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 12: Defterde Adı Geçen Yiyecek ve Tahıl Ürünlerinin Tablosu

Fasulye	Asel	Petmez	Peynir
---------	------	--------	--------

¹¹⁰ Harani: Büyük kazan

¹¹¹ Karavana: Genellikle orduda erlerin yemeğini dağıtmada kullanılan, çok mirdarda yiyecek alan, çok derin ve kenarları dik metal kap

Tarhana	Pirinç	Nişasta	Revgan
Pastırma	Bulgur	Yufka	Tuz
Sarımsak	Soğan	Duhan	Darı
Hinta	Çavdar	Şair	Dakik
Burçak	Mısır	Lahm-ı kuzu	Lahm-ı ganem
Lahm-ı bakar	Lahm-ı keçi	Lahm-ı mariye?	Nohud
Zeytun	Bezir yağı ¹¹²	Kahve	Ceviz
Ohri elması	Badem	Tikveş üzümü	Yerli üzüm
Leblebi	Boza	Tahin helvası	Kadaif

C.1.5 Kitaplar

Sicildeki terekelerde bazı kişilerin kitap sahibi olduğu bilinmektedir. Fakat 11. varakta bulunan Kara Oğlan mahallesi sakinlerinden olan Es-seyyid Hafız Mustafa Efendi'ye ait çok fazla kitap bulunmaktadır¹¹³. Kitaplardan en yüksek meblağlısı ise 300 kuruş fiyatı olan İhya-yı Ulûm'dur.

Sicildeki kitapların isimlerine tabloda yer verilmiştir.

Tablo 13: Defterde Adı Geçen Kitapların Tablosu

Ahmediye	Mushaf-ı Şerif Hediyesi	Tefsir-i Şerif	İhya-yı Ulûm
Mülteka	Tasavvurat	Çelebi	Hidaye
Seyyid Ali	Fenari	Husus-ı Şerh	Şifa-i Şerif
Dürrü'l- Muhtar	Tehzib	Nimetullah	Tasavvuf
Kafiye	Kanun	Kuduri	Şirk Şerhi
Adab	Şerh-i Muhtasar	Divan	Mecmua
Vakıat	Reddi'l- Füsüs	İlm-i Hâl	Kaside Şerhi
Tefsir-i Taksir-i	Şerh-i Akaid	Birgivi Şerhi	Vankulu

¹¹² Bezir yağı: Keten tohumu yağı.

¹¹³ Yabancı Arşivler YB.021.dd.. Defterleri, BOA, 100.

Hazin			
Dürer	Safiye Şerhi	Çelebi-i Kebir	Ali El-kari
Zemistani Divanı	Buhari Şerhi	Seyyid-i Kebir	Kara Halil Haşiyesi
Haşiye	Aruz	Emnet Şerhi	Telviş Şerhi
Enam-ı Şerif	Üstüvânî	Kelâm-ı kadim hediyesi	

İhya-yı Ūlûm, Gazali tarafından yazılmış kelâm, tasavvuf, fıkıh ve ahlâk dahil bütün ilimleri anlatan kitaptır. Mülteka İbrahim b. Muhammed el- Halebinin Hanefi fikhına dair yazılmıştır. Kuduri, Hanefi mezhebi alimlerinden Ebü'l-Hüseyn b. Ahmed b. Ebî Bekr Muhammed b. Ahmed el-Kuduri tarafından yazılan el-Muhtasar isimli kitaptır. Birgivi şerhi, Birgivi Mehmed Efendi'nin vasiyetnâme olarak yazdığı Türkçe ilmihâlin şerhidir. Dürer, Osmanlı hukuçusu Molla Hüsrev'in fıkha dair Gururü'l-ahkâm adlı eserine kendisinin yazdığı şerhtir. Vankulu, Cevherî'nin es-Sihâh adlı Arapça sözlüğünün Vanî Mehmed Efendi tarafından yapılmış olan tercümesidir.

Kitaplar içerisinde en fazla bulunan kitap Ahmediye'dir. Ahmediye, Hz. Muhammed'in hayatını anlatan kitaptır. Defterde bu kitapların dışında ise gayrimüslimlere ait kitap yer almamaktadır.

C.1.6 İsimler

Defterde yer alan Müslüman kadın ve erkeklerin isimleri ve gayrimüslimlerin isimleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Defterde en fazla kullanılan erkek isimleri Mehmed, Abdullah, Hamid, Abdullatif gibi isimlerdir.

Aşağıdaki tabloda ise defterde yer alan Müslüman erkek isimlerine yer verilmiştir.

Tablo 14: Defterde Adı Geçen Müslüman Erkeklerin İsimleri

Abdullah	Abdulfettah	Abdulhalim	Abdulkadir
Abdulkerim	Abdullatif	Abdi	Adem
Alemdar	Ali	Ali Namık	Arif
Arslan	Asım	Aziz	Ahmed
Başı	Bayram	Bekir	Bektaş
Beytullah	Cafer	Celaledin	Ebu Bekir
Edhem	Emin	Emir	Emrullah
Faik	Fazlı	Feyzi	Feyzo
Feyzullah	Hadi	Halil	Halim
Hamdi	Hamid	Hasan	Haşim
Hayrullah	Hidayetullah	Himmet	Hüseyin
İbrahim	İdris	İlyas	İslam
İsmail	İzzet	Kablan	Kanber
Gazi	Lebib	Mahmud	Mehmed
Mehmed	Memiş	Muhtar	Muhyiddin
Nuri			
Murad	Mursin	Murtaza	Mustafa
Mustafa	Mümin	Nasuh	Nazif
Şakir			
Nebi	Necib	Necmeddin	Numan
Osman	Orhan	Ömer	Ömer Lütfi
Rahman	Raşid	Reşid	Rıdvan
Ruşen	Rüstem	Sadık	Salih
Said	Selim	Sinan	Sulce
Süleyman	Şaban	Şemseddin	Şmesi
Şerif	Tahir	Talib	Timur
Timurşah	Veli	Veliyüddin	Yahya
Yakub	Yasin	Yaşar	Yusuf
Zekeriya	Zeynel	Zühdü	

Defterde en fazla adı geçen kadın isimleri arasında Aişe, Hadice, Fatma, Esma ve Cevriye yer almaktadır.

Aşağıdaki tabloda defterde adı geçen Müslüman kadın isimleri gösterilmiştir.

Tablo 15. Defterde Adı Geçen Müslüman Kadın İsimleri

Adilhan	Aişe	Arzuhan	Cemile
Cevriye	Dide	Dudu	Emetullah
Emine	Esma	Fahriye	Fatma
Farize	Feride	Gülşah	Habibe
Hadice	Hamide	Hanife	Havva
Hayriye	Hediyetullah	Hüsna	Hüsniye
Kâmile	Lebibe	Mahmudiye	Meryem
Nafiye	Naime	Naile	Nefise
Nesli	Nimetullah	Penbe	Rukiye
Safiye	Şerife	Şirin	Türkân
Ümmü Gülsüm	Vasfihan	Zehra	Zeliha
Zeyneb	Zübeyde	Zühriye	Züleyha

Defterde adı geçen gayrimüslim isimlerden en fazla kullanılanlar ise Kosta, Kostantin, Reste, Kriste, Anikle gibi isimlerdir.

Aşağıdaki tabloda defterde yer alan gayrimüslimlerin isimleri gösterilmektedir.

Tablo 16. Defterde Adı Geçen Gayrimüslimlerin İsimleri

Alekso	Alto	Anasil	Anastas
--------	------	--------	---------

Anastasya	Angela	Angele	Anikle
Aniklena	Anton	Atnas	Apostol
Asiro	Azir	Banil	Bogoye
Bohor	Bojno	Con	Çoko
Damçe	Depo	Dimitri	Dimo
Dosto	Esban	Esteryo	Filib
Gorki	Groşdan	İstako	İstefan
İstefo	İstoban	İstoyan	İstoyko
İstoriçe	İskoto	İvan	İzlatan
İlye	Kalo	Kriste	Kristo
Kota	Kosta	Kostantin	Kiryako
Lino	Loli	Manko	Markof
Maro/Maru	Marye	Maso	Metre
Mihal	Mihayil	Milan	Mile
Miloş	Minço	Mito	Miti
Mitre	Mişo	Naçe	Nasto
Naom	Naydo	Nedos	Niço
Niko	Nikola	Pankola	Paskal
Peno	Petkan	Peter	Petre
Koço	Dine	Rafiye	Resne
Reste	Resto	Seryani	Simo
Simon	Sofko	Sofya	Somol
Şato	Şomu	Tana	Tanasil
Tanayil	Tarayan	Tarayçe	Tarayko
Tarakim	Tasto	Temleko	Terker
Tirman	Todor	Todi	Tona
Tohor	Trandafil	Valyan	Vasiko
Vasil	Velko	Visko	Leon
Yanaki	Yanaş	Yafçe	Yaho
Yako	Yano	Yani	Yovan
Yorgi	Yosef	Yuvan	Velko

Zelo	Ziko		
------	------	--	--

C.1.7 Meslekler

Defterde yer alan meslekler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 17. Defterde Adı Geçen Meslekler

Hekim	Cerrah	Derzi	Kuyumcu
Hamamcı	Mühendis	Sarrac	Attar
Timurcu	Gavvas	Mutafçı	Papuççu
Aşçı	Debbağ	Berber	Tahtacı
Yemenici	Leblebici	Mumcuyan	Nalbant
Bakkal	Tüfenkçi	Kazancı	Keçeci
Kahveci	Kazancı	Bazirgân	Kazaz
Bekçi	Numuneci	Kassab	Hallaç
Tahtacı	Simitçi		

BÖLÜM 3: 100 NUMARI MANASTIR ŞER'İYYE SİCİLİNİN BELGE ÖZETLERİ

A. BELGE ÖZETLERİ

Belge No: 2/1

Belgenin Tarihi: Fi 23 Cemaziye'l-evvel sene 247 (30 Ekim 1831)

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Dragoş karyesinden Yuvan'ın oğlu İstoyan'ın eşi ile boşanma davasına dair kayıttır.

Belge No: 2/2

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi Selh Cemaziye'l-evvel sene 247 (31 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Bistrica karyesinden Damçe'nin zevcesi Velko ile boşanma davasına dair kayıttır.

Belge No: 2/3

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi Selh Cemaziye'l-evvel sene 47 (31 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Sarı karyesinden Tirman'ın oğlu Dimo'nun zevcesi Talgur'un? kızı Yano ile boşanma davasına dair kayıttır.

Belge No: 2/4

Belgenin Konusu: Defterin yazılmaya başlanması

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi Cemaziye'l-ahir sene 247 (Kasım 1831)

Belgenin Özeti: İki yüz kırk yedi senesinin Kasım ayı başlangıcı Pazar gününden meclis-i şer'e kayıt olundu.

Belge No: 2/5

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 17 Cemaziye'l-ahir sene 247 (23 Kasım 1831)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Vloşna karyesinden Mile'nin oğlu Bogoye'nin eşi Kalo ile boşanma davasına dair kayıttır.

Belge No: 2/6

Belgenin Konusu: Boşanma

Belgenin Tarihi: Fi 19 Muharrem 247 (30 Haziran 1831)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Viro karyesinden Simon'un oğlu İlye'nin eşi Petkan ile boşanma davasına dair kayıttır.

Belge No: 2/7

Belgenin Konusu: Boşanma davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi Selh 2 Receb sene 247 (7 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Ribarci karyesinden Seryani'nin oğlu Petre'nin eşi Yako ile boşanma davasına dair kayıttır.

Belge No: 2/ 8

Belgenin Konusu: Boşanma davası ve Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: 25 Receb sene 247 (30 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Emir mahallesinden Abdüllatif'in kızı Saliha'nın, Hacı Mehmed'in oğlu Çubukçu Yusuf ve Sadık'ın oğlu İsmail'in şahitliğinde önceki kocası Abdullah'ın oğlu Derviş İlyas'ı boşadığı ve Said oğlu Mustafa'ya vekâlet vererek yirmi kuruşa Osman'ın oğlu Ömer ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 2/9

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: 29 Receb sene 247 (3 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Opticar karyesinden Petre'nin kızı Peno'nun Müslüman olup Hayriye adını aldığına dair kayıttır.

Belge No: 2/ 10

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: 13 Şevvâl sene 247 (16 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Manastır varoşundan Alekso'nun kızı Depo'nun Müslüman olup Penbe ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 2/ 11

Belgenin Konusu: Nikâh Akdi Davası

Belgenin Tarihi: Fi 7 Safer sene 248 (6 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Yanaş'ın oğlu Alekso'nun, Tarayça'nın kızı Selvi ile 1.000 akçe mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 2/12

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 19 Cemaziye'l-evvel sene 48 (14 Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazası Baldonice karyesinden Yovan'ın oğlu Groşdan'ın eşi Gorki'nin kızı Dima ile boşanma davasına dair kayıttır.

Belge No: 2/13

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 7 Receb sene 247 (12 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Grebene kazasının Karapeye'de? oturan Kriste'nin bekar kızı İskoto'nun Müslüman olup Esmâ ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 2/14

Belgenin Konusu: Nikah Akdi Davası

Belgenin Tarihi: 19 Receb sene 247 (24 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Hamza Bey mahallesinden olan Hüseyin'in oğlu Talip'in ölmesiyle öz küçük kızı Esmâ, velileri Ömer'in oğlu Osman ve Abdullah'ın oğlu Zekeriya'nın rızasıyla ve dokuz şahit ile 151 kuruş mehir ile Ömer'in oğlu Osman ile evlenmiş, diğer kız kardeşi Şirin'de Osman'ın diğer oğlu Receb'le 151 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 2/15

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi 29 Receb sene 247 (3 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Obednik karyesinden Salih'in bekar kızı Nesli, Salih'in oğlu Mehmed'le yedi şahit huzurunda 101 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 2/16

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 29 Receb sene 247 (3 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Aslen Horpeşte kazasının Krçişt karyesinden olan Temleko'nun kızı Aniklena Müslüman olup Aişe ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 2/17

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: 29 Receb sene 47 (3 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Müslüman olan Aişe'nin İbrahim'in oğlu Abdullah ile 101 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 2/18

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi 9 Şa'ban sene 247 (13 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'dan Yani oğlu Dimitri'nin Naydo kızı Nedo ile 1.000 akçe mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 2/19

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: 11 Şa'ban sene 47 (15 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Orta Bekirli karyesinden İstoriçe'nin oğlu Valyan'ın, Tarayça'nın kızı Maro ile 1.000 akçe mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 2/20

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Cedid Kayalı karyesinden Reste'nin kızı Vasiko'nun Müslüman olup Aişe ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 2/21

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 7 Şevvâl sene 247 (10 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Porodim karyesinden Tarayan'ın kızı Maso'nun Müslüman olduğuna dair kayıttır.

Belge No: 2/22

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: 7 Şevvâl sene 247 (10 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Drevnik karyesinden İsmail'in bekar kızı Arzuhan'ın, Muhtar'ın oğlu İslam ile 100 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 2/23

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: 10 Şevvâl sene 47 (13 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Vodina kazasının Köprü? mahallesinden Atnas'ın kızı Alto'nun bir kişi şahitliğinde Müslüman olup Esmâ ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 3/1

Belgenin Konusu: Görev Tevcihi

Belgenin Tarihi: Gurre-i Cumade'l-evvel sene 1247 (8 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Manastır kazasında Derviş Ali'nin kadı olarak görev yapmasına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 3/2

Belgenin Konusu: Görev Süresi

Belgenin Tarihi: Gurre-i Cumade'l-evvel sene 1247 (8 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Manastır kadısı Es-seyyid İbrahim Ethem'in yerine gelen Derviş Ali'nin 22 ay görev yapacağına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 3/3

Belgenin Konusu: Mektup

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Rumili kadısı Mustafa Said tarafından, Manastır kadısı Derviş Ali'ye 22 ay boyunca görevinde başarılı olmasına dair mektup kaydını ihtiva eder.

Belge No: 3/4

Belgenin Konusu: Nikah Akdi Davası

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Azab Bey mahallesinden Mehmed'in kızı Zehra, Abdullah'ın oğlu Mehmed iki şahit huzurunda 25 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 3/5

Belgenin Konusu: Kefâlet Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Rebiü'l-evvel sene 248 (12 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Posteran karyesinden olup Mısır Kahire'den gelen Nikola'nın oğlu Resto'ya aynı karyeden olan Dimo'nun oğlu Papuşçu Mitre ve Cer karyesinden Olup yine Kahire'den gelen Reste'nin oğlu Mihal'e ise Tarayça'nın oğlu Cerli Simitçi Tana kefil olduklarına dair kayıttır.

Belge No: 3/6

Belgenin Konusu: Kefâlet Davası

Belgenin Tarihi: Fi 15 Rebiü'l-evvel sene 248 (12 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Kahire'den gelen İstefo'nun oğlu Nikola'ya, Koço'nun oğlu Magaralı Nikola'nın kefil olduğuna dair kayıttır.

Belge No: 3/7

Belgenin Konusu: Kefâlet Davası

Belgenin Tarihi: Fi 17 Rebiü'l-evvel sene 248 (14 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Aslen Ohrili olup Mısır Kahire'den gelen Salih'in oğulları Arif ve kardeşi Nazif ve arkadaşları Süleyman'a, Ayan Bey'e bağlı olan Ohrili Hüseyin, Hasan'ın oğlu Alemdar ve Sadık'ın oğlu İsmail'in kefil oldukları Yahya Ayan Bey'in vasıtasıyla sicile kayıt olduklarına dair kayıttır.

Belge No: 3/8

Belgenin Konusu: Şahitlik Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 25 Zilkade? sene 248 (15 Nisan 1833)

Belgenin Özeti: Anadolu'dan Beypazarılı olan Abdullah Ağa'nın oğlu Hasan Ağa'nın Hersek ile Karadağ arasında katledilerek öldüğüne, Ahmed'in oğlu Hacı Murad Ağa ve Yakub'un oğlu Osman Ağa'nın mahkemede şahitlik ettiklerine dair kayıttır.

Belge No: 3/9

Belgenin Konusu: Kefâlet Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 27 Zilkade sene 248 (17 Nisan 1833)

Belgenin Özeti: Kesriye kazasının Debre karyesinden olan Hacı Emin'in oğlu Zekeriya'nın karyeden hiç kimseye müdahalede bulunmayıp rencide etmediğine, Gecezade Bekir Ağa ve Abdülkadir Ağa'nın kefil olduklarına dair kayıttır.

Belge No: 3/10

Belgenin Konusu: Nikah Akdi Davası

Belgenin Tarihi: Fi 19 Zilhicce sene 248 (9 Mayıs 1833)

Belgenin Özeti: Hamza Bey mahallesinden Hacı Aziz'in kızı Zübeyde'nin talibi İbrahim'in oğlu Mehmed Sipahi ile iki şahit huzurunda 150 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 3/11

Belgenin Konusu: Nikah Akdi Davası

Belgenin Tarihi: Fi 27 Zilhicce sene 248 (17 Mayıs 1833)

Belgenin Özeti: Hanalu karyesinden Mustafa'nın bekar kızı Fatma'nın hiçbir mani olmadan İdris'in oğlu El-hac Hasan ile dört şahit huzurunda 100 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 3/12

Belgenin Konusu: Cizye Ücreti

Belgenin Tarihi: 1249 senesi (1833)

Belgenin Özeti: 1833 yılına ait Manastır cizye ücretlerinin fiyatlandırılmasına dair kayıttır.

Belge No: 3/13

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Ali Çavuş mahallesinden Minço'nun kızı Marya eşi Papaz'ın oğlu Gorki ile boşandığına dair kayıttır.

Belge No: 4/1

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 9 Ramazan sene 248 (30 Ocak 1833)

Belgenin Özeti: Varoşlardan Esban'ın kızı Sofya Müslüman olup Hadice ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 4/2

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 15 Ramazan sene 248 (5 Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Müslüman olan Hadice'nin eşi Pirlepe kazasının Berovce karyesinden olan Tarayan'ın oğlu Mitre'nin de mahkemede Müslüman olup borçlarından kurtulduğuna dair kayıttır.

Belge No: 4/3

Belgenin Konusu: Nikah Akdi Davası

Belgenin Tarihi: Fi 13 Ramazan sene 248 (3 Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Hanalu karyesinden Nasuh'un bekar kızı Kamile'nin talibi İbrahim'in oğlu Yahya ile 100 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 4/4

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 23 Ramazan sene 248 (13 Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Varoşlardan Nikola'nın kızı Sofko eşi Valyan oğlu Miloş ile boşandığına dair kayıttır.

Belge No: 4/5

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 24 Ramazan sene 248 (14 Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Beranci karyesinden Pankola'nın kızı Manko, Müslüman olup Fatma ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 4/6

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 28 Ramazan sene 248 (18 Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Varoşlardan Reste'nin oğlu Kosta eşi Tasto'nun kızı İstako ile boşandığına dair kayıttır.

Belge No: 4/7

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 7 Şevval sene 248 (27 Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Bukova karyesinden Niço'nun oğlu Tarayça eşi Mişo'nun kızı Bojno ile boşandığına dair kayıttır.

Belge No: 4/8

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 13 Şevval sene 248 (5 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Brusnik karyesinden Niko'nun oğlu Yosef, Müslüman olup İsmail ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 4/9

Belgenin Konusu: Narh Fiyatları

Belgenin Tarihi: Fi Gurre Rebiü'l-evvel sene 48 (29 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Kasapların birleşip Hüseyin Ağa'nın kefil olmasıyla Nisan ayından sonra ve Kasım ayından sonra et fiyatlarının sabitleştirildiğine dair kayıttır.

Belge No: 4/10

Belgenin Konusu: Nikah Akdi Davası

Belgenin Tarihi: Fi 19 Şevval sene 248 (11 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Yenipazarlı Hamid Bey'in bekar kızı Gülşah'ın vekili Ahmed oğlu İsmail'in şahitleri, Şaban oğlu Mehmed ve Osman oğlu Zeynel ile talibi Feyzullah'ın oğlu Mahmud'un vekili, Mustafa oğlu Beytullah'ın şahitleri Halil oğlu Yusuf ve Rahman oğlu Bayram ve beş şahit huzurunda 500 kuruş mehir ile evlendiğine dair kayıttır.

Belge No: 4/11

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 27 Şevval sene 248 (19 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Manastır varoşundan Reste'nin oğlu İstoyko, Müslüman olup Cafer ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 4/12

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi Gurre Rebiü'l-evvel sene 248 (29 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının İslovenişca (Sloveşnica) karyesinden Petre'nin oğlu İstoyko, Müslüman olup Ali ismini aldığına dair kayıttır.

Belge No: 4/13

Belgenin Konusu:

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 25 Zilkade sene 248 (15 Nisam 1833)

Belgenin Özeti: Kasapların birleşmesiyle Görice kazasından Petre'nin oğlu Miti, Naom'un oğlu Nasto, Milo'nun oğlu Kosta, Milan'ın oğlu Miti, Con'un oğlu Reste, Nace'nin oğlu Vasil ve Çoko'nun oğlu Filib ...

Belge No: 4/14

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 29 Zilhicce sene 248 (19 Mayıs 1833)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Novak karyesinden Kristenin oğlu Anikle'nin eşi Reste'nin kızı Vasiko ile boşandığına dair kayıttır.

Belge No: 4/15

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Cemaziye'l-evvel sene 1247 (22 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Sinan Bey mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın oğlu Kazaz Hacı Selim'in tereke kaydıdır. Terekesi boşandığı eşi Osman'ın kızı Fatma ve küçük oğulları İsmail, Ahmed, Salih, Osman ve İbrahim'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 10.925.5 kuruş 14 para mirasının, 1475.5 kuruşu vergi, gider masrafları ve borçları için kullanıldıktan sonra 9449.5 kuruş ise, eşine 1181 kuruş 7 para, oğullarının her birine de 1653.5 kuruş 6 para verilmiş, geriye 3 para kalmıştır.

Belge No: 4/16

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 21 Cemaziye'l-evvel sene 1247 (28 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Tophane-i Amire'den Serdar-ı ekrem Hadi Efendi'nin katiplerinden Yahya Hamid Efendi'nin hademelerinden, vefat eden Karahisarlı

Emir oğlu Ali'nin oğlu Bektaş'ın terekesidir. Varisleri burada olmadığından efendisine ve gider masraflarına verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.275.5 kuruş mirasının 85.5 kuruşu gider masraflarına, geriye kalan 1190 kuruşu ise efendisine teslim edilmiştir.

Belge No: 4/17

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 23 Cemaziye'l-evvel sene 1247 (30 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Manastır mahallesinin Eyne Bey mahallesinden vefat eden Rüstem oğlu Sarrac Hacı Halil'in terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Hüsniye'ye, küçük oğlu Mehmed'e ve küçük kızları Lebibe, Naime, Penbe ve Ümmü Gülsüm'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 14.467 kuruş mirasının 966 kuruşu vergi ve gider masraflarına, geriye kalan 13.501 kuruşun 1.687.5 kuruş 8 parası eşine, 3937.5 kuruş 10 parası oğluna, 1968.5 kuruş ise ayrı ayrı dört kızına verilmiş, geriye 2 para kalmıştır.

Belge No: 5/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 7 Cemaziye'l-ahir sene 1247 (13 Kasım 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Karaoğlan mahallesinden olup vefat eden Hacı Mahmud'un kızı Nefise'nin terekesidir. Terekesi eşi Memiş'e, küçük kızları Cevriye ve Hüsniye'ye ve annesi Aişe'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 5116 kuruş mirasının, 1866.5 kuruşu vergi ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 3249.5 kuruş ise eşine 749.5 kuruş 14 para, kızlarının her birine 999.5 kuruş 12 para, annesine de 499.5 kuruş 16 para paylaştırılmıştır.

Belge No: 5/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Şaban sene 1247 (9 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Yakub Bey mahallesinden olup vefat eden Ali'nin oğlu Sinan'ın terekesidir. Terekesi eşi Vasfihan ile büyük oğlu Selim'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1235 kuruşun 351 kuruşun vergiler için kullanıldıktan sonra geriye kalan 884 kuruşun 110.5 kuruşu eşine, 773.5 kuruşu ise oğluna paylaştırılmıştır.

Belge No: 5/3

Belgenin Konusu: Tereke Kaydı

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 9 Cemaziye'l-ahir sene 1247 (15 Kasım 1831)

Belgenin Özeti: Aslen Grebeneli olan Manastır'da hazinedar serdar-ı ekremin hizmetinde olup vefat eden Murad ağanın terekesidir. Terekesi varisi olmadığından beytûlmâl emini Şakir Bey'in vasıtasıyla beytûlmâla kaldığındair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 3.773.5 kuruş 5 para mirasının 1909.5 kuruşu borç, vergi ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 1864.5 kuruş 10 para beytûlmâla kalmıştır.

Belge No: 5/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Cemaziye'l-ahir sene 1247 (21 Kasım 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'da misafirken vefat eden Emrullah'ın terekesidir. Terekesi varisi olmadığından beytûlmâl emini Şakir Bey'in vasıtasıyla beytûlmâla kaldığına dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1210.5 kuruş mirasın 337 kuruş 14 parası vergi ve gider masraflarına kullanılmıştır. Geriye kalan 873 kuruş 6 para beytûlmala kalmıştır.

Belge No: 5/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 19 Cemaziye'l-ahir sene 1247 (25 Kasım 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'da Kaymakam Şakir Bey'in hizmetinde iken vefat eden Hasan Gavvas'ın terekesidir. Terekesi varisi olmadığından beytûlmâla kaldığına dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 570 kuruş olan mirasın 217 kuruşu vergi ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 353 kuruş ise beytûlmâla aktarılmıştır.

Belge No: 6/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 20 Cemaziye'l-ahir sene 1247 (26 Kasım 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Zindancı mahallesinden olup vefat eden Hasan'ın oğlu El-hac Abdullatif'in terekesidir. Terekesinin boşandığı eşi Mahmud'un kızı Zeyneb'e ve küçük oğlu Şerif'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 8.833 kuruş 12 para mirasın 2782 kuruşu vergi ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 6041 kuruş 12 paradan ise 5286.5 kuruş 6 para oğluna, 755.5 kuruş 6 para eşine paylaştırılmıştır.

Belge No: 6/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 19 Cemaziye'l-ahir sene 1247 (25 Kasım 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden olup vefat eden İsmail'in kızı Fatma'nın terekesidir. Terekesinin oğulları Salih ve Mehmed'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 40.981 para mirasın 4.390 parası vergi ve giderler için kullanılırken geriye kalan 36.591 para oğullarının her birine 18.295 para olarak paylaştırılmıştır.

Belge No: 6/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 3 Receb sene 1247 (8 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Karaoğlan mahallesinden olup vefat eden Ömer Efendi'nin oğlu Kara Hafız Mehmed Efendi'nin terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Zehra'ya, büyük oğlu Hafız İbrahim'e, küçük oğlu Muhyiddin ve Necmeddin'e ve küçük kızı Rukiye'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 13.343 kuruş mirasın 457 kuruşu vergi ve gider masraflarına kullanılmıştır. Geriye kalan 12.887 kuruşun 1610.5 kuruşu eşine, oğullarının her birine 3221.5 kuruş ve 1610.5 kuruş ise kızına paylaştırılmıştır.

Belge No: 6/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 25 Cemaziye'l-ahir sene 1247 (1 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Firuz Bey mahallesinden olup vefat eden Hasan'ın kızı Zehra'nın terekesidir. Terekesi eşi Mustafa Ağa'ya, oğlu Şerif Ahmed'e, kızı Hüsniye'ye, babası Hasan Ağa'ya ve annesi Dudu'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 5.808.5 kuruş mirasın 281 kuruşu vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 5537.5 kuruştan zevcesine 1381.5 kuruş, 1536 kuruş oğluna, 768 kuruş kızına, anne ve babasının her birine 921 kuruş verilmiştir.

Belge No: 7/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 11 Receb sene 1247 (16 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden olup vefat eden Şeyh Mehmed'in terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Arzuhan'a, başka varisi olmadığı

için fazlasının beytûlmâla verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.660.5 kuruş 10 para mirasın 1212 kuruşu vergi ve gider masraflarına kullanılmıştır. 110.5 kuruş eşine, 33 kuruş âdi vergisine, 33 kuruş beytûlmala verilmiş, geriye 265.5 kuruş 11 para kalmıştır.

Belge No: 7/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 13 Receb sene 1247 (18 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Debbağ mahallesinden olup vefat eden İbrahim'in kızı Şirin'in terekesidir. Terekesi eşi Fazlı Kethüda'ya ve kardeşinin oğlu küçük Şemseddin'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 27.176 para mirasın 1472 parası vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 25.704 para eşine ve kardeşinin oğluna 12.852'şer para paylaştırılmıştır.

Belge No: 7/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 15 Receb sene 1247 (20 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Oğlan mahallesinden olup vefat eden İbrahim'in oğlu Dellal Muhyiddin'in terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Habibe'ye, küçük oğlu Şemseddin ve küçük kızı Feride'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1204 kuruş 17 para mirasın 925 kuruşu vergi ve gider masraflarına kullanılmıştır. Geriye kalan 279 kuruş 7 paradan, 34.5 kuruş 18 para eşine, 162.5 kuruş 8 para oğluna 81 kuruş 14 para kızına paylaştırılmıştır.

Belge No: 7/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Receb sene 1247 (20 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Eyne Bey mahallesinden olup vefat eden Mustafa'nın kızı Dudu'nun terekesidir. Terekesi eşi Hasan'a ve büyük kızı Züleyha'ya ve kardeşi Yusuf Ağa'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 7.105.5 kuruş mirasın 1612 kuruşu vergiler ve borçları için kullanılmıştır. Geriye kalan 5464.5 kuruşun, 1375.5 kuruş 15 parası eşine, 2746.5 kuruş 10 parası kızına, 1375.5 kuruş 15 parası ise kardeşine paylaştırılmıştır.

Belge No: 7/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 7 Receb sene 1247 (12 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Debbağ mahallesinden olup vefat eden Ali'nin oğlu Serrac Sadık'ın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Aişe'ye, küçük oğlu İsmail'e, küçük kızları Hadice, Cevriye ve Esmâ'ya verilmesini dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 7.426.5 kuruş mirasın 3.750.5 kuruş 10 parası vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 3.675.5 kuruş 14 paranın; 459 kuruş 19 parası eşine, 1.276.5 kuruş 2 parası oğluna ve 643.5 kuruş 11 parası kızlarının her birine ayrı ayrı paylaştırılmıştır.

Belge No: 8/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 11 Şaban sene 1247 (15 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Yakub Bey mahallesinden olup vefat eden Ali Çavuş'un kızı Türkan'ın terekesidir. Terekesi kardeşinin oğlu İsmail'e verilmesine, İsmail'in akrabası olan Kahveci Abdullah'ı kayyum atamasına dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 43.835 para mirasın 16.691 parası

vergiler ve gider masraflarına kullanılmıştır. Geriye kalan 27.144 para Kahveci Abdullah'a teslim edilmiştir.

Belge No: 8/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 11 Şaban 1247 (15 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın kızı Zehra'nın terekesinin kız kardeşi Adilhan'a verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 36.710 para mirasın 14.353 parası vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 22.357 para kız kardeşine verilmiştir.

Belge No: 8/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 9 Şaban sene 1247 (13 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Oğlan mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın oğlu Duhan Abdullah'ın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Fatma'ya, küçük oğulları İbrahim'e, İsmail'e, Yasin'e, kızları Lebibe'ye, Habibe'ye, Kâmile'ye ve küçük kızı Nefise'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 81.383 para mirasın 9.300 parası vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 72.083 paranın, 9.010 parası eşine, oğullarının her birine 10.768 para ve kızlarının her birine 7.884 para verilmiştir.

Belge No: 8/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 19 Şaban sene 1247 (23 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Aslen Florina kazasının Sakulevo'dan olup vefat eden İshakiye camii medresesinde öğrenci olan Molla Osman'ın terekesidir. Varisi olmadığından dolayı terekesi beytülmal emini Şakir Bey'in vasıtasıyla beytülmal aktarılmıştır. Bu kayda göre toplam 8.913 para olan mirasın 5.691 parası vergiler ve gider masrafları için kullanılırken, geriye kalan 3.222 para beytülmal kalmıştır.

Belge No: 8/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 3 Receb sene 1247 (8 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden olup vefat eden Mustafa'nın oğlu Yusuf Ağa'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşine, büyük oğlu Hidayet'e ve küçük kızı Emine'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.527.5 kuruş 8 para mirasın 894 kuruşu borçlar ve vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.632.5 kuruş 8 paranın, 2.4 kuruş 8 parası eşine, 952 kuruş 16 parası oğluna 476 kuruş 8 parası kızına verilmiştir.

Belge No: 9/1

Belgenin Konusu: Hücet?

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 29 Şevval sene 1247 (1 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Naslic kazasının Vancko karyesi reayalarından Yani ve Nikola kendi namlarından Nikola, Esteryo, Papaz Kristo, Vasil, Leon, Anasil, Yorgi, Alekso, Yorgi, Loli Papaz, Kostantin, Peter, Vasil, Kristo, Dimitri, Kostantin, Nikola, Kristo, Kostantin, Yorgi isimli zımmiler kendi taraflarından vekaleten Manastır meclisinde zikr olunan arazinin vekili olduğu halde, bundan önce Süleyman ve İlyas'ın babası Yakup 10.000 kuruş senetle birbirlerimize kefil olarak faiz ile alıp ancak beş seneden beri çiftliğe bakıp, yaylak ve yurt bahçelerini zapt etmelerinden vazgeçmeleri için istekte bulunmalarına dair kaydı

ihativa eder. 42 senesinde Naslic mahkemesinde reayaların 10.000 kuruş bedel ile yaylak, bahçe ve yurt yerlerinin tümünün Süleyman ve Yakup tarafından alınıp, zırratlerine izin verilmiş ve tapu senedi de aldıklarına dair 11 kişi şahitlik yapmıştır. Şahitlerin şهادeti kabul edilmiş ve çiftlik Süleyman ve Yakup'a bırakılmış ve reayalarda kavgadan men edilmişlerdir.

Belge No: 9/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 9 Ramazan sene 1247 (11 Şubat 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kasım Çelebi mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın kızı Aişe'nin terekesidir. Terekesi eşi Sadık'a, büyük oğlu İbrahim'e ve küçük oğlu İsmail'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 28.583 para mirasın 1.068 parası vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 27.515 paranın 6.878 parası eşine, oğullarının her birine ayrı ayrı 10.318 para verilmiş ve 1 para küsur olarak kalmıştır.

Belge No: 9/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 9 Ramazan sene 1247 (11 Şubat 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kasım Çelebi mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın oğlu Sadık'ın terekesidir. Terekesi eşi Fatma'ya, oğulları İbrahim ve İsmail'e ve anne karnındaki bebeğe verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 55.623 para mirasın 8.829 parası vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 46.794 paranın, 5.749 parası eşine, oğullarının her birine ayrı ayrı 13.648 para ve geriye kalan 13. 648 para anne karnındaki bebeğe verilmiştir.

Belge No: 10/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 19 Şevval sene 1247 (22 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Hamza Bek mahallesinden olup vefat eden İsmail Yazıcı'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Lebibe'ye, küçük kızları Hüsniye ve Kamile'ye ve kardeşinin oğulları Ali ve Ahmed'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 12.764 kuruş 9 para mirasın 2.580 kuruş 2 parası vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. 1.272.5 kuruş 10 para eşine, oğullarının her birine 3.394.5 kuruş 2 para ve kardeşinin oğullarının her birine 1.060.5 kuruş verilmiştir.

Belge No: 10/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 29 Şevval sene 1247 (1 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Serdar-ı ekremin maiyyetinde olan Bağdadi Mehmed Efendi Manastır'da iken vefat etmesine dair terekesidir. Terekesi Köstendil'de oturan boşandığı eşi Hadice'ye, küçük oğulları Mehmed Sadık ve Ahmed Celaleddin'e ve çocuklarının büyük babaları Ömer Efendi'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 11.941.5 kuruş mirasın 1.894 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 10.047 buçuk kuruşun 538 kuruşunu oğlu Mehmed'e vasiyet edilmiştir. 300 kuruş mehr-imüeccel ücretidir. 1.151 kuruş 7 para eşine, oğullarının her birine ise 4.029 kuruş 6 para verilmiştir. Sonradan İbrahim Ağa'ya borcu için oğullarından 70'şerkuruş alınmış 3.959 kuruş 6 para kalmıştır. Eşinden ise 20 kuruş alınmış 1.131 kuruş 7 para kalmıştır.

Belge No: 10/ 3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 19 Zilkade sene 1247 (20 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Tatarandan serdar-ı ekrem Tatar Kürt İsmail Ağa Manastır'da vefat etmesine dair terekesidir. Terekesi ocak usulüne göre Tataran başı sadrazama verilmesi dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.235 kuruşun 937 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masraflarına kullanılmıştır. Geriye kalan 1.298 kuruş ser-Tataran'a teslim edilmiştir.

Belge No: 11/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 21 Cemaziye'l-evvel sene 1247 (27 Kasım 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Oğlan mahallesinden olup vefat eden El-hac Abdüllatif Efendi'nin oğlu Es-seyyid Hafız Mustafa Efendi'nin terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Zeyneb'e, büyük oğlu Haşim'e, küçük oğlu Şerif Ahmed'e ve küçük kızı Emine'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 31.519.5 kuruş mirasın 6.493 kuruşu vergiler, borçlar ve gidermasrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 25.026.5 kuruşun, 3.128 kuruş 18 parası eşine, oğullarının her birine 8.759 kuruş 10 para ve 4.379.5 kuruş 5 para kızına verilmiştir.

Belge No: 11/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 7 Zilkade 1247 (8 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Porodim karyesinden olup vefat eden Talib'in kızı Hayriş'in? terekesidir. Terekesi eşi Kamber'e, küçük oğlu Ali'ye, küçük kızı Arzuhan'a ve annesi Fatma'ya verilmesini ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 42.562 para mirasın 10.359 parası vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 32.203 paradan, 8.050 para eşine, 12.522 para oğluna, 6.261 para kızına, 5.367 para ise annesine verilmiştir.

Belge No: 11/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Zilkade sene 1247 (16 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Pirlepe sakinlerinden olan Mehmed Bey ve Adem Bey ve oğlu Ali Bey kendi namından kız kardeşi Hüsna hanımın, vefat eden babalarından kalan tahmini iki dönüm arsanın 3.000 kuruş bedel ile değiştirilip, devlet-i aliyye hazinesine verilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 11/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 19 Zilkade sene 1247 (20 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Porodim karyesinden olup vefat eden Mustafa Sipahi'nin terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Havva'ya, küçük oğulları Süleyman ve Mehmed'e ve küçük kızı Zeyneb'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Zeyneb ve Süleyman'ın vefat etmesiyle tereke Havva ve üvey kardeşi Zeyneb'e ve amcasının oğlu Cafer'e verilmiştir. Bu kayda göre toplam 3.472 kuruş mirasın 273.5 kuruşu vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. Geriye kalan 3.198.5 kuruş 4 para Havva'ya, 375.5 kuruş 2 para Zeyneb'e ve 1.126.5 kuruş 6 para Cafer'e paylaştırılmıştır. 68 para kalmıştır.

Belge No: 11/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Muharrem sene 1248 (4 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Aslen Aydonatlı olup Manastır'da misafir iken vefat eden Yusuf'un terekesidir. Terekesi varisi olmadığından beytülmal emini Şakir Bey'in vekili Bico Ali'nin vasıtasıyla beytülmalı bırakılmıştır. Bu kayda göre 300 kuruş

mirasın 102 kuruşu vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 196 kuruş beytûlmala aktarılmıştır.

Belge No: 12/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 23 Zilkade sene 1247 (24 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Hamza Bey mahallesinden olup vefat eden Aşçı Mustafa'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşine, kız kardeşinin oğlu Aşçı Mümin'e ve kardeşi Hacı Salih Hafız'a verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 6.828 kuruş mirasın 2.570 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. 1.064.5 kuruş 3 para eşine, kız kardeşinin oğluna ve kardeşine ise ayrı ayrı 1.596.5 kuruş 15 para verilmiştir. Geriye 1 parakalmıştır.

Belge No: 12/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 29 Zilkade sene 1247 (30 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Aslen Koniçe'li olup Manastır'da vefat eden Murtaza'nın oğlu Salih'in terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Fahriye'ye, küçük oğlu Talib'e, küçük kızı Zeyneb'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.822 kuruş mirasın 233.5 kuruş 10 parası vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 2.588 kuruş 10 paranın 322.5 kuruş 1 para eşine, 1.509.5 kuruş 12 para oğluna, 754.5 kuruş 16 para kızıla verilmiştir.

Belge No: 12/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 3 Zilhicce sene 1247 (4 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden olup vefat eden Ahmed'in oğlu İmaretçi Molla Yusuf'un terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Nimetullah'a, küçük oğlu Hasan'a ve büyük kızı Hadice'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.481 kuruş mirasın 112 kuruşu vergilere ve mehir borcuna kullanılmıştır. Geriye kalan 2.369 kuruşun, 296 kuruş 5 parası eşine, 1.381.5 kuruş 16 parası oğluna ve 690.5 kuruş 18 para kızına verilmiştir. 8 para artmıştır.

Belge No: 12/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 25 Zilkade sene 1247 (26 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Lizce karyesinden olup vefat eden Hacı Zekeriya'nın terekesidir. Terekesi borçlarının ödenmesine, eşi Hanife'ye ve küçük oğlu Yahya'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 972 kuruş mirasın 173 kuruşu vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 799 kuruş ise borçlarına verilmiştir.

Belge No: 12/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 7 Zilhicce sene 1247 (8 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Lizce karyesinden olup vefat eden Hanife'nin terekesidir. Terekesi küçük oğlu Yahya'nın vekili Hoca Muhyiddin'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 13.294 para mirasın 360 parası vergi parası olarak kullanılmıştır. Geriye kalan 323 kuruş 14 para Hoca Muhyiddin'e verilmiştir.

Belge No: 13/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 17 Zilhicce sene 1247 (18 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Hamza Bey mahallesinden olup vefat eden veborcu olan Emin'in terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Pembe ve kardeşi Orhan'a verilmesinde dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.186 kuruş mirasın 86 kuruşu vergilere kullanılmıştır. Geriye kalan 2.100 kuruş ise borçlarına verilmiştir.

Belge No: 13/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 19 Zilhicce 1247 (20 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Sinan Bey mahallesinden olup vefat eden Ramazan'ın oğlu Tüfenkçi Süleyman'ın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Rukiye'ye küçük kızları Havva ve Şerife'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 738 kuruş mirasın 135 kuruşu vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. 75 kuruş 15 para eşine, kızının her birine 263.5 kuruş 12 para verilmiştir.

Belge No: 13/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 21 Zilhicce sene 1247 (22 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Yakub Bey mahallesinden olup vefat eden Hacı Yusuf'un kızı Hadice'nin terekesidir. Terekesi büyük kızları Ümmü Gülsüm'e, Hayriye'ye ve küçük kızı Zeyneb'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 16.479.5 kuruş mirasın 5.815 kuruş 6 parası vergiler için

kullanılmıştır. Geriye kalan 10. 664 kuruş 14 paradan kızlarının her birine 2.666 kuruş 3 para verilmiştir. 3 parası kalmıştır.

Belge No: 13/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 7 Muharrem sene 1248 (6 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Eyne Bey mahallesinden olup vefat eden İbrahim Çavuş'un terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Mustafa'nın kızı Fatma'ya ve ondan başka varisi olmadığından, beytülmal emini Şakir Bey'in vekili Bico Ali'nin vasıtasıyla beytülmal verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.425.5 kuruş 17 para mirasın 345 kuruş 17 parası vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.080.5 kuruşun, 310 kuruşu eşine, 770.5 kuruş ise beytülmal aktarılmıştır.

Belge No: 13/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 9 Muharrem sene 1248 (8 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Hamza Bey mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın kızı Fatma'nın terekesidir. Terekesi varisi olmadığından beytülmal emini Şakir Bey'in vekili Bico Ali'nin vasıtasıyla beytülmal verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.086 kuruş 11 para mirasın 502.5 kuruşu vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.583.5 kuruş 11 para beytülmal aktarılmıştır.

Belge No: 14/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 3 Safer 1247 (2 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Sinan Bey mahallesinden olup vefat eden Aişe'nin terekesidir. Terekesi eşi Abdullah'tan başka varisi olmadığından beytülmal emini Şakir Bey'in vekili Bico Ali'nin vasıtasıyla beytülmal verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 156.5 kuruş mirasın 71 kuruşu vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. 45 kuruş eşine, 40.5 kuruş ise beytülmal aktarılmıştır.

Belge No: 14/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Safer sene 1248 (4 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Lizce karyesinden olup vefat eden Mehmed'in oğlu Sulce'nin? terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Ahmed'in kızı Aişe'ye, küçük kızları Kamile'ye, Mahmudiye'ye, Hüsniye'ye ve kardeşinin oğulları Mehmed ve Mustafa'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 7.412.5 kuruş mirasın 496.5 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 864 kuruş eşine, kızlarının her birine 1.536 kuruş 6 para, kardeşinin oğullarına ise 720 kuruş verilmiştir. 94 para kalmıştır.

Belge No: 14/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Safer sene 1248 (4 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Hamza Bey mahallesinden vefat eden Kriste'nin terekesidir. Terekesi eşi İstoyan'ın kızı Yano'ya, büyük oğlu Dimitri'ye ve küçük oğulları Dine'ye, Asiro'ya ve küçük kızları Maro'ya ve Zelo'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.792 kuruş mirasın 123 kuruşu vergilere kullanılmıştır. Geriye kalan 2.669 kuruşun, 333.5 kuruş 5 parası eşine,

oğullarının her birine 583.5 kuruş 12 para ve kızlarının her birine 291.5 kuruş 16 para verilmiştir. 7 para kalmıştır.

Belge No: 14/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Safer 1248 (4 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Azab Bey mahallesinden vefat eden Karanfil'in terekesidir. Terekesi varisi olmadığından beytülmal emini Şakir Bey'in vekili Bico Ali'nin vasıtasıyla beytülmal verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.912 kuruş mirasın 33 kuruşu mahkeme giderine, 280 kuruşu adi vergisine, 280 kuruşu ise beytülmal verilmiştir.

Belge No: 14/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Safer sene 1248 (4 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Sinan Bey mahallesinden olup vefat eden Molla Yusuf'un oğlu Ali'nin terekesidir. Terekesi eşi Naime'ye, küçük oğlu Arif'e, babası Molla Yusuf'a ve annesi Nefise'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 22.420 para mirasın 13.248 parası vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 9.172 paranın, 1.146 parası eşine, 4.968 para oğluna, anne ve babasının her birine 1.528 para verilmiştir. 2 para kalmıştır.

Belge No: 15/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 9 Safer sene 1248 (8 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Ali Çavuş mahallesinden olup vefat eden Sipraso'nun terekesidir. Terekesi oğulları Kosta'ya, Valçe'ye ve sonradan Müslüman olan kızı Cevriye'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.111.5 kuruş 8 paranın 131.5 kuruşu vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 980 kuruş 8 paradan, oğullarının her birine 392 kuruş 2 para, 196 kuruş ise kızına verilmiştir. 3 para kalmıştır.

Belge No: 15/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 19 Safer sene 1248 (18 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Ali Çavuş mahallesinden olup vefat eden Yovan'ın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Naumko'ya, küçük oğulları İstefo ve Anton'a, küçük kızı Lisaveta'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 9.117.5 kuruş mirasın 220 kuruşu vergiler için kullanılmıştır. 1.112 kuruş 8 para eşine, oğullarının her birine 3.114 kuruş 4 para, 1.557 kuruş 2 para ise kızına verilmiştir. 2 para kalmıştır.

Belge No: 15/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 21 Safer sene 1248 (21 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Oğlan mahallesinden olup vefat eden Ahmed'in kızı Safiye'nin terekesidir. Terekesi büyük oğlu Ahmed'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 3.123 kuruş 17 para mirasın 791.5 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 2.331.5 kuruş ise oğluna verilmiştir.

Belge No: 16/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 23 Safer sene 1248 (22 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Firuz Bey mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın kızı Hadice'nin terekesidir. Terekesi eşi Hüseyin Ağa'ya ve küçük oğlu Tahir'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 19.802.5 kuruş mirasın 1.173 kuruşu hizmetkârlarına, doktora, vergilere ve borçlarına kullanılmıştır. Geriye kalan 18.629.5 kuruşun, 4.657 kuruş 15 parası eşine, 13.972 kuruş 5 parası ise oğluna verilmiştir.

Belge No: 16/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 27 Zilhicce sene 1247 (28 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Ser-gavvasandan olup İskenderiye'de vefat eden serdar-ı ekrem Abdullah Ağa'nın terekesidir. Terekesi Manastır'da bulunan küçük oğlu Mehmed Tahir'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 27.707.5 kuruş mirasın 8.532 kuruşu borçları için kullanılmıştır. Geriye kalan 20.175.5 kuruş oğluna verilmiştir.

Belge No: 17/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 9 Rebiü'l-evvel sene 1248 (4 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Eyne Bey mahallesinden olup vefat eden İbrahim'in kızı Hadice'nin terekesidir. Terekesi eşi Mehmed Sipahi'ye, küçük oğlu Yakub'a, küçük kızları Meryem ve Rukiye'ye ve annesi Nimetullah'a verilmesinde dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.203 kuruş 10 para mirasın 593.5 kuruşu vergiler ve borcu için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.609.5 kuruş 18 paradan, 402 kuruş 12 para eşine, 469 kuruş 14 para oğluna, kızlarının

her birine 234.5 kuruş 7 para ve annesine 268 kuruş 8 para verilmiştir. 30 parası kalmıştır.

Belge No: 17/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 13 Rebiü'l-evvel sene 1248 (10 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden olup vefat eden Arzuhan'ın terekesidir. Terekesi varisi olmadığından beytülmal emini Şakir Bey'in vekili Bico Ali'nin vasıtasıyla beytülmal verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 10.660 para mirasın 3.845 parası vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 170 kuruş ise beytülmal aktarılmıştır.

Belge No: 17/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 13 Rebiü'l-evvel sene 1248 (10 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Debbağ mahallesinden olup vefat eden Cafer'in oğlu Zekeriya'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Zeyneb ile küçük oğulları Mehmed ve İbrahim'e ve büyük kızı Naile'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 56.790.5 kuruş 17 para mirasın 10.965.5 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 45.825 kuruşun, 5.728 kuruşu eşine, oğullarının her birine 16.038.5 kuruş 12 para, kızına ise 8.019 kuruş 16 para kızına verilmiştir.

Belge No: 18/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 7 Rebiü'l-evvel sene 1248 (4 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Aslen Sofyalı olup Manastır'da misafir iken vefat eden Hasan Efendi'nin terekesidir. Terekesi bu tarafta olan varislerine verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 5.487 kuruş mirasın 448.5 kuruşu vergi, borç ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye 5.039.5 kuruş kalmıştır.

Belge No: 18/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Rebiü'l-ahir sene 1248 (1 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Eyne Bey mahallesinden olup vefat eden Ahmed'in oğlu Sarı Mehmed'in terekesidir. Terekesi eşi Rukiye'ye, küçük kızı Naile'ye, erkek kardeşleri Hacı Halil Efendi ve İbrahim'e ve kız kardeşine verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 12.320 kuruş mirasın 4.311 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 8.009 kuruşun, 1.001 kuruş 5 parası eşine, 4.004.5 kuruş kızına, erkek kardeşlerinin her birine 1.201 kuruş 14 para, kız kardeşine 600.5 kuruş 7 para verilmiştir.

Belge No: 18/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 7 Rebiü'l-ahir sene 1248 (3 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Azab Bey mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın kızı Ümmü Gülsüm'ün terekesidir. Terekesi eşi Osman'dan başka kimse olmadığı için beytülmal emini Şakir Bey'in vekili Bico Ali'nin vasıtasıyla beytülmal verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.696 kuruş 13 para mirasın 641 kuruş 4 parası vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.055 kuruş 9 paranın, 527.5 kuruş 4 parası eşine, 53 kuruş beytülmal vergisine ve 474.5 kuruş 5 parası beytülmal aktarılmıştır.

Belge No: 18/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 9 Rebiü'l-ahir sene 1248 (5 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Debbağ mahallesinden olup vefat eden Hacı İsmail'in kızı Ümmü Gülsüm'ün terekesidir. Terekesi eşi Veliyüddin'e, küçük kızı Rukiye'ye ve küçük kardeşi Halil'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 80.242 paranın, 12.222 parası vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. Geriye kalan 68.020 paranın, 17.005 parası eşine, 34.010 parası kızına ve 17.005 parası kardeşine verilmiştir.

Belge No: 19/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 13 Rebiü'l-ahir sene 1248 (9 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kasım Çelebi mahallesinden olup vefat eden Yahya'nın oğlu Hüseyin'in terekesidir. Terekesi boşandığı eşleri Hediyeullah ve Naile'ye ve küçük oğluna verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 3.183 kuruş 12 paranın, 1.461.5 kuruş 14 parası vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.721 kuruş 18 paradan eşlerinin her birine 107 kuruş 24 para, oğluna ise 1.506 kuruş 10 para verilmiştir.

Belge No: 19/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 19 Rebiü'l-ahir sene 1248 (15 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kasım Çelebi mahallesinden olup vefat eden Zühriye'nin terekesidir. Terekesi eşi İsmail, babası Süleyman ve küçük oğlu Hayrullah'a verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.428 kuruş mirasın 80 kuruşu vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.348 kuruşun,

336.5 kuruş 19 parası eşine, 224.5 kuruş 6 parası babasına, 786 kuruş 10 parası ise oğluna kalmıştır. 4 para artmıştır.

Belge No: 19/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Rebiü'l-ahir sene 1248 (11 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden olup vefat eden, Abdullah'ın oğlu Mustafa Ağa'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Emetullah'a ve tümünün anne karnındaki bebeğine verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.225 kuruş 10 para mirasın 861.5 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.359.5 kuruşun 169.5 kuruşu eşine, 1.187 kuruşu ise anne karnındaki bebeğe verilmiştir.

Belge No: 19/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 27 Rebiü'l-ahir sene 1248 (23 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Zindancı mahallesinden olup vefat eden, Abdullah'ın kızı Vasfihan'ın terekesidir. Terekesi eşi Mustafa'ya, küçük oğlu Selim'e ve annesi Emine'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.546 kuruş mirasın 40 kuruşu vergilere kullanılmıştır. Geriye kalan 1.503 kuruşun, 375.5 kuruş 10 parası eşine, 876.5 kuruş 10 parası oğluna, 250.5 kuruşu ise babasına verilmiştir.

Belge No: 20/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 29 Rebiü'L-ahir sene 1248 (25 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Aslen Sirozlu olup Manastır'da Salih Ağa'nın konağında misafir iken vefat eden Ali Bey'in terekesidir. Terekesi varisi olmadığından beytülmal emini Şakir Bey'in vasıtasıyla beytülmal verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 3.391.5 kuruş mirasın 316.5 kuruşu vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye 3.075 para kalmıştır.

Belge No: 20/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 23 Cemaziye'l-evvel sene 1248 (18 Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın varoşlarından vefat eden, İstave'nin oğlu Dona'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Selvi'ye, küçük oğlu Yovan'a küçük kızı Anastasya'ya ve anasının anası Maro'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.959 kuruş mirasın 338 kuruşu vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. Geriye kalan 621 kuruşun, 77.5 kuruşu eşine, 293 kuruş 13 parası oğluna, 146.5 kuruş 7 parası kızına, 103.5 kuruşu ise annesinin annesine verilmiştir.

Belge No: 20/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Rebiü'l-ahir sene 1248 (11 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Firuz Bey mahallesinden olup Yanya'da vefat eden Tatar Yusuf Ağa'nın terekesidir. Terekesi eşi İbrahim Efendi'nin kızı Penbe'den başka varisi olmadığından ocak usulüne göre kardeşi Mehmed Ağa'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 9.965.5 kuruş mirasın 912.5 kuruşu vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. Geriye kalan 9.053 kuruşun, 2.263 kuruş 10 parası eşine, 6.789.5 kuruş 10 parası işe kardeşi olan Tatar Ağa'sı Mehmed Ağa'ya verilmiştir.

Belge No: 20/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 5 Cemaziye'l-ahir sene 1248 (30 Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Dımışkı Bey mahallesinden olup vefat eden Yafçe'nin oğlu Kota'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Lino'ya, küçük kızları Mariye ve Defko'ya?, kız kardeşi Reste'ye, Lazo'ya ve Rizo'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 20/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 29 Şaban sene 1248 (21 Ocak 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Sinan Bey mahallesinden olup vefat eden Ramazan'ın oğlu Tüfenkçi Süleyman'ın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Rukiye'ye, küçük kızları Havva ve Şerife'ye ve amcasının oğullarına Tahir Hoca'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.855.5 kuruş mirasın 435.5 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masraflarına kullanılmıştır. Geriye kalan 1.420 kuruş 5 paranın, 177 kuruş 18 parası eşine, kızlarının her birine 473.5 kuruş 8 para, amcasının oğullarının her birine 147.5 kuruş 15 para verilmiştir. 21 para kalmıştır.

Belge No: 21/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 11 Cemaziye'l-evvel sene 1248 (5 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Oğlan mahallesinden olup vefat eden Molla Ali'nin terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Hadice'ye, küçük oğlu Rüstem'e ve büyük kızı Şirin'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam

106.5 kuruş mirasın, 13 kuruş 17 parası eşine, 62 kuruşu oğluna, 31 kuruşu kızına verilmiştir. 8 para kalmıştır.

Belge No: 21/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 23 Cemaziye'l-ahir sene 1248 (7 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Sinan Bey mahallesinden olup vefat eden Mustafa'nın oğlu Berber Yusuf'un terekesidir. Terekesi eşi Cevriye'ye, küçük kızı Penbe'ye ve kardeşinin oğulları Hacı Yahya ve Halil'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.402.5 kuruş 6 para mirasın, 256 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 2.145.5 kuruş 6 paranın, 268 kuruş 8 parası eşine, 1.072.5 kuruş 13 parası kızına ve kardeşinin oğullarının her birine ise 402 kuruş 11 para verilmiştir.

Belge No: 21/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 13 Cemaziye'l-ahir sene 1248 (7 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Ostrec karyesinden olup vefat eden Hasan'ın oğlu Abdullah'ın terekesidir. Terekesi eşi Zeynel'in kızı Hamide'ye, küçük kızı Emine'ye, erkek kardeşi Mehmed'e ve kız kardeşi Hanife'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.891 kuruş mirasın 479.5 kuruşu vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. Geriye kalan 2.281.5 kuruşun, 285 kuruş 17 parası eşine, 1145.5 kuruş 10 parası kızına, 575.5 kuruş 14 parası erkek kardeşine, 285 kuruş 17 parası kız kardeşine verilmiştir.

Belge No: 21/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 13 Cemaziye'l-ahir sene 1248 (7 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Yakub Bey mahallesinden olup vefat eden Ali'nin oğlu El-hac İbrahim'in terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Kadrişah'a, küçük kızı Şirin'e, annesi Hayriye'ye ve kardeşi Halil'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 3.010 kuruş mirasın 2.318 kuruşu vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. Geriye kalan 813 kuruşun, 89 kuruş 10 parası eşine, 356.5 kuruşu kızına, 118.5 kuruşu annesine, 148 kuruş 15 parası ise kardeşine verilmiştir.

Belge No: 21/5

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 27 Ramazan sene 1248 (17 Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Yakub Bey mahallesinden olup vefat eden Arzuhan'ın terekesidir. Terekesi eşi Hasan'a ve büyük oğlu Hasan'a verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 549 kuruş 20 para mirasın 124 kuruşu vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. 54 kuruş eşine, 142.5 kuruş 14 paraise oğluna verilmiştir.

Belge No: 22/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Receb sene 1248 (28 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Sergerdegân serdar-ı ekrem olup Preveze'de vefat eden Genç Abdullah Ağa'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Farize'ye, küçük oğulları Feyzi ve Süleyman'a ve küçük kızı Aişe'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 17.342 kuruş mirasın 861 kuruşu defter gideri ve vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 16.481 kuruşun, 2.060 kuruş 5 parası eşine, oğullarının her birine 5.768 kuruş 14 para, 2.884 kuruş 7 para ise kızına verilmiştir.

Belge No: 22/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 21 Receb sene 1248 (4 Aralık 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Bali Voyvoda mahallesinden olup hacc-ı şerif dönüşünde Mısır Kahire'de vefat eden Hacı Tahir Yazıcı'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi İslam'ın kızı Fatma'nın büyük oğlu İbrahim'e, küçük oğlu İsmail'e, büyük kızı Hadice'ye ve küçük kızı Aişe'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 13.846 kuruş mirasın 461 kuruşu vergiler ve borcu için kullanılmıştır. Geriye kalan 13.385 kuruşun, 1.683 kuruş 5 parası eşine, oğullarının her birine 3.903.5 kuruş 17 para, kızlarının her birine 1.951 kuruş 19 para verilmiştir.

Belge No: 22/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 25 Receb sene 1248 (18 Aralık 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Yakub Bey mahallesinden olup vefat eden Halil'in oğlu Salah Süleyman'ın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Aişe'ye, küçük oğlu Halil'e, kızı Nefise'ye ve anne karnındaki bebeğe verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 6.875 kuruş 16 para mirasın 1.154.5 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 5.720.5 kuruşun, 715 kuruş 4 parası eşine, oğluna ve anne karnındaki bebeğin her birine 2.002 kuruş 12 para, 1.001 kuruş 6 para ise kızına verilmiştir. 2 para kalmıştır.

Belge No: 23/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 1 Şaban sene 1248 (24 Aralık 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Suhodol karyesinden olup vefat eden Hasan'ın oğlu Ramazan'ın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Hadice'ye, küçük kızı Şirin'e, kardeşleri Rıdvan ve Kamile'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.452.5 kuruş 17 para mirasın 466 kuruşu vergiler ve borçlar için kullanılmıştır. Geriye kalan 986 kuruşun, 122.5 kuruş 12 parası eşine, 491 kuruş 10 parası kızına, 245.5 kuruş 4 parası erkek kardeşine, 122.5 kuruş 12 parası ise kız kardeşine verilmiştir.

Belge No: 23/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 3 Şaban sene 1248 (26 Aralık 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Oğlan Mahallesinden olup vefat eden Fatma'nın terekesidir. Terekesi eşi Hacı Abdullah'a, küçük oğlu İsmail'e ve küçük kızları Nefise'ye, Hüsna'ya ve Aişe'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 48.765 para mirasın 1.645 parası vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 47.120 paranın, 11.780 parası eşine, 14.136 parası oğluna, kızlarının her birine ise 7.068 para verilmiştir.

Belge No: 23/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 3 Şaban sene 1248 (26 Aralık 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Hamza Bey mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın kızı Zübeyde'nin terekesidir. Terekesi eşi Yusuf'a ve küçük oğlu Mustafa'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 14.360 kuruş mirasın 795 kuruşu vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 13.565 kuruşun, 3.391 kuruşu eşine, 10.174 kuruşu ise oğluna verilmiştir.

Belge No: 23/4

Belgenin Konusu: Vekâlet Davası

Belgenin Tarihi: Hurrîre Fi 5 Ramazan sen 1248 (26 Ocak 1833)

Belgenin Özeti:

Belge No: 24/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrîre Fi 9 Ramazan sene 1248 (30 Ocak 1833)

Belgenin Özeti: Manastırlı olmayıp, Manastır'da misafir iken vefat eden Mustafa'nın oğlu Es-seyyid Arif'in terekesidir. Terekesi varisi belli olmadığından beytûlmal vekili subaşı ağaya teslim edilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 4.062 kuruş mirasın 1.093.5 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 2.968.5 kuruş vekil subaşı ağaya teslim edilmiştir.

Belge No: 24/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrîre Fi 13 Şevvâl sene 1248 (5 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Sinan Bey mahallesinden olup vefat eden Hasan'ın kızı Şehriye'nin terekesidir. Terekesi eşi Abdullah'ın oğlu Mehmed'e ve eşinden başka görünürde kimsesi olmadığından beytûlmal vekili Subaşı Ömer Ağa'ya teslim edilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.397.5 buçuk kuruş mirasın 78 kuruşu vergiler ve borcu için kullanılmıştır. 1.319.5 kuruş 10 paranın, 659.5 kuruş 15 parası eşine, geriye kalan 659.5 kuruş 15 para Subaşı Ömer Ağa'ya, bunun 66 kuruşu adi vergisine, 66 kuruşu ise beytûlmala verilmiştir.

Belge No: 24/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 25 Şevvâl sene 1248 (17 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Dımışkî Bey mahallesinden olup vefat eden İstoyan'ın oğlu Visko'nun terekesidir. Terekesi eşi Tohor'a, kızı Tohni'ye, babası İstoyan'a ve annesi Dosto'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 1.406.5 kuruş mirasın 74.5 kuruşu vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.332 kuruşun, 307 kuruş 14 parası eşine, 614.5 kuruş 8 parası kızına, anne ve babasının her birine 204.5 kuruş 16 para verilmiştir. 6 para kalmıştır.

Belge No: 25/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Şevvâl sene 1248 (7 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Aslen Tiranlı olup Manastır'da Haydar Kadı cami-i şerif mesdresesinde vefat eden Eskici Hacı Emin'in terekesidir. Terekesi görünürde kimsesi olmadığından beytülmal vekili Subaşı Ömer Ağa'ya teslim edilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 382 kuruş mirasın 136.5 kuruşu vergiler ve gider masrafları için verilmiştir. Geriye kalan 245.5 kuruş ise Subaşı Ömer Ağa'ya teslim edilmiştir.

Belge No: 25/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 27 Cemaziye'l-ahir sene 1248 (21 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Firuz Bey mahallesinden olup, İzdin kazasındavefat eden Ali'nin oğlu Muhyiddin Bey'in terekesidir. Terekesi eşi Ahmed'in

kızı Kamile'ye ve küçük oğlu Ali'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bukayda göre toplam 9.179 kuruşun 3.545.5 kuruş 6 parası vergiler ve gider masrafları için kullanılmıştır. 5.633 kuruş 14 paranın 704 kuruş 7 parası eşine, 4.929 kuruş 7 parası oğluna verilmiştir. Oğlunun 500 kuruşu ise Muhyiddin Yazıcı'ya verilmiştir.

Belge No: 25/3

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 19 Şevvâl sene 1248 (9 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Aslen Filibeli olup Manastır'da sarrac dükkanında vefat eden Sarrac başı Hüseyin Ağa'nın terekesidir. Terekesi görünürde kimsesi olmadığından kaymakam beyin rızasıyla şeyhülislâm tarafından MehmedAğa'ya verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 6.549 kuruş mirasın 3.032.5 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 3.516.5 kuruş şeyhülislâma verilmiştir.

Belge No: 25/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 21 Zilkade sene 1248 (11 Nisan 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Debbağ mahallesinden olup vefat eden, Ömer'in oğlu Abdullah Ağa'nın terekesidir. Terekesi boşandığı eşi Abdullah'ın kızı Emine'ye ve küçük oğlu Ömer'e verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.987.5 kuruş 19 para mirasın, 290 kuruş 10 parası vergilerve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 2.697.5 kuruşun, 337 kuruş 10 parası eşine, 2.360.5 kuruşu ise oğluna verilmiştir.

Belge No: 26/1

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 29 Zilkade sene 1248 (9 Nisan 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Oğlan mahallesinden olup vefat eden Abdullah'ın kızı Zehra'nın terekesidir. Terekesi eşi Abdullah'a ve velisi Esseyid Abdülkerim Beyefendi'ye verilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 2.466 kuruş 16 para mirasın 909 kuruş 17 parası vergiler için kullanılmıştır. Geriye kalan 1.557 kuruş ise eşine ve velisine 778.5 kuruş olarak verilmiştir.

Belge No: 26/2

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 27 Zilhicce sene 1248 (17 Mayıs 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Azab Bey mahallesinden olup vefat eden Murtaza'nın kızı ...şah'ın terekesidir. Terekesi görünürde varisi olmadığından beytülmal emini vekili Subaşı Ömer Ağa'ya teslim edilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre toplam 994 kuruş 3 para mirasın 657 kuruşu vergiler, borçlar ve gider masrafları için kullanılmıştır. Geriye kalan 337 kuruş ise Subaşı Ömer Ağa'ya verilmiştir.

Belge No: 26/3

Belgenin Konusu: Kaymakam İsmail Bey'in beyanıdır

Belgenin Tarihi: 1248 senesi

Belgenin Özeti: Kırk sekiz senesinde Kaymakam İsmail Beyefendi'nin hayvanlarının yediği Çıkrıkçı çayırının beyanına dair kayıttır.

Belge No: 26/4

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Safer sene 1249 (24 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden olup vefat eden Mustafa'nın oğlu Yusuf Ağa'nın, İstanbul'da olan büyük oğlu Hidayetullah'a mirastan kalan hissesi olan 952 kuruşu Manastır'a gelip almasına dair kaydı ihtiva eder. Mahkemede 7 şahit bulunmuştur.

Belge No: 27/1

Belgenin Konusu: Çayır dönümlerinin şahıslara paylaşılması

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Dihovo, Brusnik, Bratindol ve Tırnova çayırlarının dönümlerinin kişilere paylaşılması kaydını ihtiva eder.

Belge No: 28/1

Belgenin Konusu: Cizye Muhasebesi

Belgenin Tarihi: 45 ve 46 senesi

Belgenin Özeti: 45 senesinde Alasonya'nın kiraya verilmesi ve 46 senesinde Alasonya'nın cizyelerinin muhabetini ihtiva eden kayıttır.

Belge No: 28/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 5 Rebiü'l-evvel sene 49 (20 Eylül 1833)

Belgenin Özeti: Üsküp tarafından gelen Hayrullah Ağa'nın himayesindeki üç yüz elli askerin hizmetini tamamladıklarına ve yol üstünde hangi kaza ve köyde duracaklarına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 29/1

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi Selh Safer sene 49 (20 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: İşkodra'da üçüncü tabur askerinin on beş yük yazlık elbise ve ayakkabılarının İsmail gavvas ile gönderilmesi için kaza ahalisinden on beş bargir hazırlanıp gönderilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 29/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 5 Safer sene 249 (24 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: Bosna valisi Mahmud Paşa'nın, kapıcıbaşı Hacı Ahmed Ağa ve yetmiş askerine geçiş izni ve bir gecelik yem ve yiyeceklerini vilayetten karşıladığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 29/3

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 15 Muharrem sene 249 (4 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: Arnavid taifesinden Başu Bey'in kendisine verilen izin ve ruhsatla üç yüz asker ile herhangi kaza ve kasabada hiçbir engel olunmadan konaklamasına dair gönderilen buyruldudur.

Belge No: 29/4

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 21 Muharrem sene 49 (10 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: İşkodra'da görevli olarak yerleşmiş olan üçüncü tabur askerin eksikliklerinin tamamlanması için buyruludur. Herhangi kazada konaklamaları halinde birer gecelik yem ve yiyecek ve eksikliklerinin tamamlanmasına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 29/5

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 27 Muharrem sene 49 (16 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: İşkodra'da görevli olan üçüncü tabur askerin maaş ve masraflarının karşılanmasına dair buyruludur. Masrafların karşılanması için iki yük hazine ve hangi kaza ve kasabada konaklamalarında ve ihtiyaç halinde bu kazalardan bargirlerin verilmesinin kaydını ihtiva eder.

Belge No: 29/6

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 15 Muharrem sene 49 (4 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: Arnavud askerlerinden Ali Ağa'nın neferatından üç yüz neferin Arnavud'luk taraflarındaki vilayetlere gönderilmesine izin verildiğine dair kaydı ihtiva eder. Bu kayda göre herhangi kaza ve kasabada kalmalarına, reayaya zulüm etmedikleri takdirde birer gece misafir olabilirler.

Belge No: 29/7

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 1 Muharrem sene 249 (21 Mayıs 1833)

Belgenin Özeti: Yüzbaşı ve neferat binbaşılardan Mehmed Ağa'nın askerine izin verilerek Berat tarafına evlerine gitmelerine ve doğru yollarındaki kasabalarda birer gece konaklamalarına engel olmamasına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 29/8

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: 25 Muharrem sene 49 (14 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: Binbaşılardan İslam Bey dört yüz nefer askeriyle Avlonya tarafına evlerine gitmelerine ve doğru yollarındaki kazalarda neferatıyla beraber konaklamasında engel olmamasına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 30/1

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 22 Muharrem sene 49 (11 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: Bir müddetten beri topçuluk hizmetinde olan Abdülfettah'ın Tepedelen'de evinde bir müddet kalması için izin almasına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 30/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 5 Muharrem sene 49 (25 Mayıs 1833)

Belgenin Özeti: Arnavudluk askerlerinin yüzbaşılardan Tepedelen kazasından olan Bekir Ağa'nın ve askerlerinin vilayetleri olan Tepedelen kazasına gönderilmelerine izin verilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 30/3

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 17 Muharrem sene 49 (6 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: Elviye-i selase mutasarrıfı Emin Paşa, tatarlar ağası İsmail Ağa'nın Manastır'da olan ev ve eşyasıyla, Tatar Süleyman Ağa ve adamları Yanya tarafına gitmelerine ve yoldaki kazalarda birer gece misafir olmalarına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 30/4

Belgenin Konusu: Merkeze gönderilen defter

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Rumili kaymakamı Emin Paşa ve baş muhasebeden kâtip Hamid Efendi tarafından yazılmış ve imzalanmış defterin İstanbul'a gönderilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 31/1

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Evasıt-ı Cemaziye'l-evvel sene 1248 (Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Paşa, Tırhala, Yanya, Avlonya, Alacahisar, Köstendil, Üsküp, Prizren, Ohri ve İskenderiye sancaklarına gönderilen fermanıdır. Anadolu ve Rumili'de bulunan humbaracı ve lağımcı, sıbyan ve emeklilerin iki yüz kırk yedi senesinin zeamet ve tımarlarının hasılatlarının tayin olunan mübaşirler tarafından toplanması kaydını ihtiva eder.

Belge No: 31/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 23 Rebiü'l-evvel sene 48 (20 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Belgrad'dan Manastır tarafına gönderilen yardımların yakın zamanda Manastır'a gelmesine kesin olarak karar verildiğine dair kayıttır. Valilere mahsus olan sarayın döşeme ve düzeni ve ihtiyacı olan konakların düzenlenmesi için Enderun mehterbaşı olan Mustafa Ağa'ya gönderilen buyruludur.

Belge No: 32/1

Belgenin Konusu: Mühürlenmiş ve imzalanmış Defter

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 21 Şevval sene 1248 (13 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Vilayet tarafından gönderilen askerlerin dokuz ayda verilen tayinleri, maaşları ve diğer malzemelerinin hesap edildikten sonra ahali tarafından karşılanmasına dair kaydı ihtiva eder. Hesaplanan 60.000 kuruş dışında yol parasına kuruş başına birer paradan 1.500 kuruş, kalemiyye 300 kuruş, ihzariyye 30 kuruş, toplam 61.830 kuruşun 20.610 kuruşu Müslüman ahaliye borç olarak verilmiştir. 41.220 kuruş ise kazada kalmıştır.

Belge No: 32/2

Belgenin Konusu: Adet-i Ağnam Vergisinin Fiyatı

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 15 Şevval sene 248 (7 Mart 1833)

Belgenin Özeti: 248 senesinin Manastır, Görice ve Kesriye'nin adet-i ağnam vergisinin değeri, Manastır, Pirlepe, Ohri ve İstarve kazalarının geçen sene olduğu gibi 67.019 kuruş olduğuna dair kaydı ihtiva eder. Martın başlangıcından şubatın sonuna kadar Manastır ayamı Şerif Bey'in sorumluluğunda kalmıştır.

Belge No: 32/3

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 13 Şevval sene 248 (5 Mart 1833)

Belgenin Özeti: Rumili ve Derbendat Nezareti'ne buyruldu. Bilgili, dindar, fakir doyuran, tecrübeli, işlere aşina olan kaymakamın atamasının yapılmasına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 32/4

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Belgrad subaşı Hüseyin Paşa'nın Şevval ayının yirmi ikinci gününde Manastır'a gelmesine değin gönderilen fermanıdır. Eyalet işlerinin düzeninin yanında becerikli ve tecrübeli bir kaymakamın tayininin yapılması lazım görülmüştür.

Belge No: 33/1

Belgenin Konusu: Yüzleşme Davası

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 3 Şaban sene 1248 (26 Aralık 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Kara Debbâğ mahallesinden kıpti olan İsmail'in oğlu Bekir'in mecliste Hasan'ın kızı Zeyneb'le yüzleşmesine dair kaydı ihtiva eder. Dört menzilin bir menzilini keyfi yere zabt ettiğı sorulduğunda, menzili 300 kuruşa satın aldığına ve Mustafa'ya sattığını söylemiştir. Araya arabulucunun girerek altı şahit huzurunda 50 kuruşa davanın düşürölmesi gerek görülmüştür.

Belge No: 33/2

Belgenin Konusu: Vakıf Tevliyeti

Belgenin Tarihi: Fi 23 Cemaziye'l-ahir sene 1248 (17 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Manastırlı hayır sahibi olan El-hac Abdullah Hasan'ın ekmekçi dükkânı ve ekmekçi dükkanından ayrılmış olan kiraların hasılatı, yaz günlerinde karlı su sebili eylemek için vakfedilmiştir. Bu vakfın işlerine erkek çocuklarının bakmasını, erkek çocukların soyunun bitmesi halinde kızlarına kalacaktır.

Belge No: 33/3

Belgenin Konusu: Makbuz Senedi (Temessük)

Belgenin Tarihi: Fi 9 Cemaziye'l-evvel sene 248 (4 Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Manastır ve İşkodra'da artmış olan 30.848 kuruş borçlar için karşılıklı olarak alındığına dair makbuz senedidir.

Belge No: 33/4

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi 5 Rebiü'l-evvel sene 1248 (2 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Borçları olup firar eden sarraf Lamin zımminin başka kişilere olan borcunun ödetilmesine dair kaydı ihtiva eder. Manastırlı Hacı Ahmed'e olan 167.598 kuruş borcu alınmıştır.

Belge No: 34/1

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Hurre sene 1248 (5 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Dersaadet'ten Konya tarafına gönderilmiş olan askeri taburlarının Toska ve Boşnak askerleriyle peş peşe sevk edilmesine dair kaydı ihtiva eder. İsyan eden hainlerin ve Rumili taraflarında bazı kendini bilmezlerin gönderilen askerlere bulaşmasına cesaret ettikleri takdirde cezalarının verilmesine karar verilmiştir.

Belge No: 34/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 11 Muharrem sene 48 (10 Haziran 11832)

Belgenin Özeti: Manastır kadısı, Manastır kaymakamlığı ve ileri gelenlere yazılmış buyruludur. İki tabur asker için kazalardan talep olunup, Manastır'dan yetmiş beş nefer toplanmasına ve derhal gönderilmesine dair kaydı ihtiva eder. Rumili, Yanya, Delvine, Avlonya ve Derbendat Nezareti'ne yazılmıştır.

Belge No: 34/3

Belgenin Konusu: İ'lâm

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Cemaziye'l-ahir sene 1248 (30 Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'da oturan varoş halkın bir süreden beri Müslüman evlerini satın aldıkları meclise şikâyet edilmiş, meclis tarafından bu satın almaların reddedilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 34/4

Belgenin Konusu: İ'lam

Belgenin Tarihi: Fi 11 Cemaziye'l-ahir sene 48 (5 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Bu i'lama göre islâm mahallelerinden reayalara ev satılması yasaklanmıştır.

Belge No: 34/5

Belgenin Konusu: İhtisab Fermanı

Belgenin Tarihi: Tahriren Evasıt-ı Cemaziye'l-evvel sene 1248 (Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Manastır ihtisab nazırı İsmail Bey'e, Manastır naibi, Manastır kaymakamı ve ileri gelenlerine gönderilmiş fermanıdır. Taşradaki kazaların bazılarında bulunan ihtisab memurlarının belirlenen miktarlardan fazlasını almaları, hatta eskiden beri gümrüğü alınmayan hinta ve şairden dahi ihtisab vergisi aldıkları belirlenmiştir. Halkın refahı için müfredata göre ne kadar vergi alınacağı, ne gibi şeylerden alınacağı düzenlenmiştir.

Belge No: 35/1

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 11 Şaban 1248 (3 Ocak 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'da bulunan El-hac Mahmud Bey camii şerifi medresesinin tamiri ve onarımı olmadığına dair buyruludur. Tamirinin yapılması için caminin vakfı olan Bukova karyesinin 48 senesine ait iltizamının ihtiyaçlar için kullanılmasına karar verilmiştir.

Belge No: 35/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 4 Muharrem sene 48 (3 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Kara Muradlı olup vefat eden Arslan Bey'in bazı kişilere olan borcundan dolayı kardeşi Kaplan Bey'i alacaklıların rahatsız etmesinden dolayı arzuhal göndermesine dair kaydı ihtiva eder. Kaplan Bey'in kardeşinin kefilî olmadığından borçlarının ödetilmesi reddedilmiştir.

Belge No: 35/3

Belgenin Konusu: Terakki Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 27 Cemaziye'l-evvel sene 248 (22 Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kadısına, Manastır kaymakamlığına memur olan mühürdar Ahmed Efendi'ye yazılmış buyruludur. Narhlar maddesinin fukaranın rahat yaşamasına sebep olmasına hakimlerin ve zabitlerin dikkat etmediğine dair kayıttır. Bu narh maddelerinin her mahalde dikkatli ve özenli olunması ve her erzakın yeniden fiyatlandırılması emredilmiştir.

Belge No: 35/4

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 23 Rebiü'l-ahir sene 1248 (19 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'da bulunan hayratın sahibi merhum El-hac Mahmud Bey'in yaptırdığı caminin ve medresenin idaresine bakan kişinin İstanbul'da olması nedeniyle caminin ve medresenin tamir edilmediğine dair kaydı ihtiva eder. Gerek caminin gerekse medresenin tamirine ve onarımına dair gönderilen fermanıdır.

Belge No: 35/5

Belgenin Konusu: İ'lam

Belgenin Tarihi: Fi 20 Rebiü'l-ahir sene 48 (16 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Rumili kaymakamı Emin Paşa'ya gönderilen i'lamdır. Caminin ve medresenin ihtiyaçlarının, tamirinin ve onarımının gerekli olan masrafları için, Bukova karyesinin 48 senesine ait iltizam bedelinin kullanılmasına ait kayıttır.

Belge No: 36/1

Belgenin Konusu: İmzalı Defterin Dokümanıdır

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Bu İmzalı defterin içeriğine ait bilgilerin kayıdır.

Belge No: 36/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 27 Rebiü'l-evvel sene 1248 (24 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: 1247 senesinin rebiü'l-evvel ayının 15. gününden 48 senesinin rebiü'l-evvelinin 15. gününe kadar Manastır kazasının askerlerinin ulufelerinin ve ihtiyaçlarının tek tek hesaplanmasına dair kayıttır.

Belge No: 36/3

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 27 Rebiü'l-ahir sene 48 (23 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kadısı ve ileri gelenlere yazılan buyruludur. Manastır kazası alkollü içecekler vergisinin 247 senesi ağustosunun başlangıcından sonuna kadar sarraf Hoca'nın sorumluluğuna verilmesine kimsenin engel olmadığına dair Rumili, Yanya, Delvine, Avlonya ve Derbendat Nezareti'ne gönderilen kayıttır.

Belge No: 36/4

Belgenin Konusu: Borç Senedi (Temessük)

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: 1248 senesi rebiü'l-evvel ayının 19. günü Selanik ve Manastır ileri gelenlerinin ve İhtisab nezareti memurlarından İbrahim Bey'in borç senetlerini alacağına dair kayıttır.

Belge No: 36/5

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 9 Rebiü'l-evvel sene 48 (6 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'dan İstanbul'a kadar olan kazaların kadılarına, naiblerine ve ileri gelenlerine hitaben yazılmış buyruludur. Asakir-i mansure taburlarının eksiklerinin tamamlanması için ve Naslic kazasından altmış askerin İstanbul'a gönderilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 37/1

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi 7 Zilhicce sene 1247 (8 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Paşa sancağında bulunun Manastır kazasında yedi yüz kırk dokuz adet askerlerin konaklaması için yapılacak masrafların karşılanması için ev bulunmaktadır. 1248 senesinde bunların her evden 600'er akçe toplanmasına dair gönderilen fermanıdır.

Belge No: 37/2

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi 7 Zilhicce sene 1247 (8 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Paşa sancağındaki Manastır kazasının sekiz yüz yirmi dokuz adet hanesi avarız vergisi için Bukova karyesinden tahsil edilmesine dair gönderilen fermanıdır. Buna göre her evden 325 akçe alınmıştır.

Belge No: 37/3

Belgenin Konusu: Bedel-i nüzul ve avarız vergisinin tahsili

Belgenin Tarihi: Hurre sene 1248 (29 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: 1248 senesinde Manastır kazasının bedel-i nüzul ve avarız mallarının tümünün toplanmasına dair kaydı ihtiva eder. Kazada mevcut hisse 2577 kuruş, şehrin bahası 167.5 kuruş, Yanya'nın bahası 346.6 kuruş Bukova'nın bahası 338 kuruştur.

Belge No: 37/4

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi Evasıt-ı Zilhicce sene 1247 (Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Avrupa, Acem ve Hindistan ticareti yapıp arzu eden reayanın devlet düzenine dahil olmasına müsaade edilip imtiyaz gösterilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 38/1

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi Evasıt-ı Zilhicce sene 1247 (Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Avrupa ticareti yapan Osmanlı reayasının düzene dahil olması hususunda, tercümanların ve hizmetkârların sahip oldukları imtiyaz, emniyet ve müsaade edilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 38/2

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi Evasıt-ı Zilhicce sene 1247 (Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Avrupa, Acem ve Hindistan kara ve deniz tüccarlarının vergilerinin alınması, başka başka şartların ve emirlerin uygulanması ve Manastır siciline kaydedilmesine dair emirdir.

Belge No: 39/1

Belgenin Konusu: Emir

Belgenin Tarihi: Fi 21 Safer sene 1248 (20 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Avrupa, Acem ve Hindistan kara ve deniz tacirlerinin ve tercümanlarının imtiyaz ve emniyette olmaları için imzalı arzuhal gönderdiklerine dair kaydı ihtiva eder. Tüccarların ve tercümanların kendileri ve evlatlarının yiyecek içecek ve giyeceklerinin de temin edilmesi lazım gelmiştir. Davaları arz odasında görülmüş, isteyenin Bab-ı Ali'ye zabitanlar tarafından getirilmesi de uygun görülmüştür. Bu tüccarlardan mert olanların dükkân oda ve sair yerler açabilecekleri bildirilmiştir.

Belge No: 39/2

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi Evahir-i Zilhicce sene 1247 (Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır mütemekkinlerinden olan Kostantin'e verilen tüccar beratının verilmesinin Manastır mahkemesi siciline kaydedilmesine ve korunmasına dair fermandır.

Belge No: 39/3

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi Evahir-i Zilhicce sene 1247 (Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'da mütemekkin Kostantin isimli tüccarın, Vesto'nun oğlu Kostantin'i hizmetinde Drac'ta istihdam ettirmek istemesine dair yazdığı arzuhale karşılık verilen cevaptır. Kostantin'in hizmete kabul edilmesine vediğer fermanlı hizmetkârlar gibi cizyesini her sene Asitane cizyedarına teslim etmesine dair yazılan fermandır.

Belge No: 39/4

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Tahriren Evahir-i Zilhicce sene 1247 (Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'da mütemekkin Kostantin'in, İsterpo isimli reayayı himayesine almasına izin verilmiş diğer fermanlı hizmetkârların verdikleri cizyeyi her sene Asitane cizyedarına vermelerine karar verilmiştir.

Belge No: 40/1

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi 19 Safer sene 48 (18 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'da bulunan Kostantin adlı defterli tüccarın kendisinin hizmetkârlarının veya adamlarının başka bir mahale gitmesine dair imzalı arzuhalle istekte bulunduğuna ve kabul edildiğine dair kayıttır. Yiyecek içecek ve giyeceklerinin yanlarında bulundurmasına ve davalarının da arz odalarında veya Bab-ı Alide görülmesine karar verilmiştir. Kostantin'in getirdiği kumaşlar hangi devletin olursa olsun kabul edilip, Frengistan malları için hangi devletin kumaş, eşya ve erzakı ne tür olursa olsun önce devletin uygulaması üzerineAcem ve Hindistan'ın kumaşlarının alınmasına kıyasla yüzde üç gümrük ödeyecektir. Devletin mahsulatı olan kumaş, eşya ve erzakın Acem, Hindistan ve Avrupa taraflarına deniz ve kara yoluyla naklederken eda tezkiresi, gümrükizinnamesi, gümrük harcı ve masdariyesi alınacaktır.

Belge No: 40/2

Belgenin Konusu: Mürur Tezkiresi

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Rumili'nin orta kolunda olan eyaletlerin kadı ve naiblerine, voyvodalarına ve ayanlarına gönderilen kayıttır. Anadolu ve Rumili taraflarından bir kazadan bir kazaya giden Müslüman ve gayrimüslim kim olursa olsun mürur tezkeresi almalıdır. Bu tahrir defterlerine kişinin ismi, şehri ve hangi mahalde

yaşadığı, nereye gideceği, ne kadar süre kalacağı, ne için geldiği kaydedilirdi. Ve herhangi bir mahalde tezkeresi sorulduğunda tezkeresini göstermelidir.

Belge No: 41/1

Belgenin Konusu: Emir

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Ohri sancağı muhassılı Ali Namık Paşa, Üsküp sancağı mutasarrıfı Seyyid Mehmed Paşa, Sofya kadısı, Samakov, Cuma pazarı, Radomir, Prizren, Breznik, Palanka-i Eğridere, Şehirköy, İvraniye, Kumanova, İştip, Tikveş, Kratova, Köstendil, Pirlepe, Köprülü, Razlık, Ustrumca, Nevrekop, Doyran, Menlik, İsterova, Prespa, Grebene, Petriç, Timurhisarı, Kırçova, Drama, Kavala, Vulçitrin, Kalkandelen, Manastır, Behlişte, Horpeşte, Kesriye, Nasliç Görice, Priştine, Florina, Serfice, İsterova kazalarının kadı ve naiblerine, ayanlarına, Manastır kaymakamı Şakir Bey'e, zabitan ve ileri gelenlere hükümdür. Kasap başılığın düzenlenmesinde 247 senesi esas alınarak adı geçen kazalardan Samakov tabir olunur. Kazalarda bulunan koyunlar tayin olunannazır ve yazıcılar tarafından, sahiplerine her on baş hayvanın devlete alınması için satın alındığına dair sicile kaydedilirdi.

Belge No: 42/1

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Tahriren Evahir-i Zilhicce sene 1247 (Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Rumili kadı, naib, mütesellim, voyvoda, ayan ve ileri gelenlerine gönderilen fermanıdır. Gönderilen fetvada olduğu gibi Mısır valisi Mehmed Ali Paşa'nın aslında ahaliden bir şahıs iken Mısır'a gönderildikten sonra zenginleşerek kibirlenip nankörlük etmiştir. Oğlu İbrahim Paşa'nın haince denizden ve karadan Yafa kalesi ve Trablusşam Eyaleti'ni zabt edince, bu hareketinden ve isyanından vaz geçmesine dair telkinde bulunulmuştur.

Ordudan, yakınlarından ve askeri taifesinden kendisine parasıyla eşkıyalık etmeyenlere devlet-i aliyyeye sığınmalarında engel olmadığına dair kayıttır.

Belge No: 43/1

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Tahiren Evahir-i Ramazan sene 1248 (Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Selanik, Köstendil ve Paşa sancaklarında bulunan kadılar ve naiblerine, Manastır kaymakamı, Köstendil sancağı mütesellimine gönderilen fermanıdır. Harirgâhda devlet tarafından satın almadan vazgeçilmesine, eskiden olduğu gibi harir tüccarının satın almasına, gümrük, terazi ve diğer vergilerin geçmişte alınandan başka kıyye veya kaç kuruştan alınırsa harir nazırı Ömer Lütfi tarafından onda bir ve yüzde on hesabıyla tahsis olunmasına dair kayıttır.

Belge No: 43/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi Gurre-i Safer sene 48 (30 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Kabataş altını ve nukudunun bu civarda kullanılmasından, memurlar ve cizyedarlar tarafından toplanıp hazine-i miriye gönderilmesinde, kapıcıların üstüne düşen görevi yerine getirmesine dair buyruludur. Ahalinin ve fakir halkın eski ve yeni cinsteki altınların ve nukudun darphane-i amire tarafından kabul edileceğine dair kayıttır.

Belge No: 44/1

Belgenin Konusu: Berat

Belgenin Tarihi: Fi 24 Muharrem sene 48 (23 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'da bulunan Atmaca Bey mescidinde vefat eden Yahya Paşa isimli hayır sahibinin, inşa ettirdiği mektepte yirmi dokuz akçe ile mutasarrıf olan Numan Halife'nin çocuksuz olmasından ve hizmetin boş bırakılmasından, yerine kardeşi Abdülhalim Halife'nin geçmesine dair berat-ı şeriftir.

Belge No: 44/2

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi Evası-ı Zilhicce sene 1247 (Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Taşra kazalarında bulunan ihtisab memurlarının bazılarının ayrılmasından ziyade ticarete geçmek istemelerinin doğru olup olmadığına dair araştırılmasından sebeple gönderilen fermanıdır.

Belge No: 44/3

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Sene 48 (1832-1833)

Belgenin Özeti: Selanik, Siroz ve Paşa sancağı dahilindeki kazaların kadı ve naiblerine, voyvodagan ve ileri gelenlerine buyruldu. Dersaadet'te olan çuka fabrikasına lazım olan yapağının teminin, fabrikanın imal ve idaresinde memur olan Ömer Lütfi tarafından Selanik ve havalisinden satın alınıp nakline dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 45/1

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 8 Rebiü'l-ahir sene 48 (16 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Kıptiyan cizyesinin gelirlerinin 248senesinde 9500 kuruş olarak tahsil edilip hazineye gönderilmesine dair, Rumili eyaleti, Yanya, Delvine, Avlonya, Dukakin ve Derbendat Nezareti'ne gönderilen buyruludur.

Belge No: 45/2

Belgenin Konusu: Berat-ı Şerife Sureti

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 19 Rebiü'l-ahir sene 47 (27 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Paşa, Avlonya ve Serfice'deki tacirlerden Salih'in oğlu Hasan'ın ordudan firar etmesinden dolayı nefer olarak yazılan askerlerin maaşları yükseltilmesine dair kayıttır. Yine alayın beşinci bölüğünün ikinci çavuşlarından olan Halil'in, 12.926 akçe 1.500 kuruş hasılatlı tüccarın üzerinde olan kazancının yarısının asakir-i mansure emeklilerinden Hasan'ın oğullarına verilmesi emredilmiştir.

Belge No: 45/3

Belgenin Konusu: Ruznamçe Sureti

Belgenin Tarihi: Fi 23 Rebiü'l-evvel sene 248 (20 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Belgrad muhafızı maiyyetinde olup vefat eden Rüsten Bey'e hazine-i amireden 32.072 kuruş verilmişken, 54.150 kuruş masraf gösterilmiş ve 52. 136 kuruş kusurlu makbuzla devlet hazinesinden tezkire alınmıştır. Vefat eden Tepedelenli Ali Paşa ve Veli Paşa'dan kalan eşyaların fiyatının 95.585 kuruşunun olmasından, borçlarının olmadığından ödemesinin yapılmayacağını cevabı verilmiş ve tezkerenin kaydı yapılmıştır.

Belge No: 46/1

Belgenin Konusu: Emir

Belgenin Tarihi: Fi 17 Rebiü'l-evvel sene 247 (26 Ağustos 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'da kurulan pazarın pazartesi veya perşembe günlerine alınmasına dair yazılan dilekçeye cevap olarak pazartesi gününe alınması için gönderilen emirdir.

Belge No: 46/2

Belgenin Konusu: Opar kazasının buyrulduşudur.

Belgenin Tarihi: Fi 26 Şevval sene 47 (29 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Opar ayanı olan Bilal'in şimdiye kadar güzel geçindiğinden dolayı, fukara ve reayayı koruması şartıyla kaza ayanlığına devam etmesine karar verildiğine dair buyrulduşudur.

Belge No: 46/3

Belgenin Konusu: İ'laniye Buyrulduşu

Belgenin Tarihi: Fi 13 Şevval 47 (16 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kadısı, kaymakam bey, ayan ve ileri gelenlere divan-ı hümayundan gönderilen buyrulduşudur. Buyrulduşda; Fukara ve reayanın asayişinin ve rahatlarının sağlanması emredilmiştir.

Belge No: 46/4

Belgenin Konusu: Araba Buyrulduşu

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 24 Şevval sene 247 (27 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Bosna üzerine tertib olunmuş orduların sevki yaklaştığından, Üsküp koluna sevk olacak askerlerin gerekli eşyalarının nakli dolayısıyla arabaların tedarik edilmesi gerektiğine dair kayıttır. Savaşın yaklaşması sebebi

ve halkın rahatı için arabaların Rumili ve Manastır kazalarından düzenlenip acilen Üsküp'e gönderilmesinin buyrulmasıdır.

Belge No: 46/5

Belgenin Konusu: Mübayaa Fermanı

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 5 Şevval 1247 (8 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Bosna tarafına sevk olunacak yirmi beş bin nefer ve beş bin süvariye Rumili'nin semt ve kazalarından altı aylık olarak yüz bin kile un, iki yüz yirmi beş bin kile arpa ve yüz sekiz bin baş koyun, Manastır'dan dört bin kile un, sekiz bin kile arpa ve dört bin baş koyunun acilen sevk edilmesine dair gönderilen fermanıdır.

Belge No: 48/1

Belgenin Konusu: Berat

Belgenin Tarihi: Tahriren Evasıt-ı Şaban sene 1247 (Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Acem, Hindistan ve Avrupa ticareti yapan reayanın, tüccar haklarından olan her sene iki nefer vekili tayin olmasına, hizmetkârlarının emniyetlerinin ve korunmasına dair verilen berattır. Draç kazasından olan Dimitri isimli tüccarın vekillerinin imzalı arzuhal gönderip 500 kuruş resm-i mirisini ödedikten sonra defterli tüccarlardan olmuşlardır. Bir mahale gitmek için mürur belgesi alınır, nakil işleri, yiyecek, içecek ve giyecekleri ve evladı tüccarın bulunduğu mahalde yanında olurdu. Davaları arz odalarında görülür, taşrada dört bin akçeden fazla olan davaların İstanbul'a gönderilmesine karar verilmiştir. Deniz ve kara yoluyla Acem, Avrupa ve Hindistan'a gönderilen kumaş ve eşyaların eda tezkeresi, gümrük ve gümrük nizamnamesi ve gümrük harcı namıyla akçe alınır. Reyadan kimsenin kocabaşı bulunmadığından, reayanın zulümlerden kurtulması için beratlı reayadan birinin kocabaşı olması

zaruri tutulmuştur. Reaya tüccarların cizyelerinin ise İstanbul cizyedarına teslim etmelerine ve hizmetkârlık emri olanlara cizye kâğıdı verilmesi emredilmiştir.

Belge No: 48/2

Belgenin Konusu: Satın Alma Belgesi

Belgenin Tarihi: Fi 8 Şevval sene 247 (11 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Manastır tüccarından Keçecizade Ahmed Ağa'nın Manastır'ın Eyne Bey mahallesinde olan yedi oda, bir ahır, bir mutfak ve otlukhanesi vilayet için 10.500 kuruş kıymet ile satın alınması talep edilmiştir. 247 senesinde 10.500 kuruş ile satın alınıp sicil defterine kaydedilip tamir edilmesi emredilmiştir.

Belge No: 48/3

Belgenin Konusu: İbka-i A'yaniye Kaydı

Belgenin Tarihi: Fi 13 Şevval sene 47 (16 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Rumili valisinin kazalarda mahsus olan ayanların mallarının, 1247 senesinin tahsil vakti gelmiş olup tümünün toplanıp hazineye gönderilmesine dair kaydı ihtiva eder. Bu buyruldu Rumili eyaleti, Yanya, Delvine, Avlonya, Dukakin ve Derbendat Nezareti'ne gönderilmiştir.

Belge No: 48/4

Belgenin Konusu: Görev Tevcihi

Belgenin Tarihi: Fi 13 Şevval sene 247 (16 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Divan-ı hümayundan Şakir Bey'in mutasarrıf olarak görev yaparken Manastır kaymakamlığı görevine münasip görülmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 48/5

Belgenin Konusu: Asker Te'min Belgesi

Belgenin Tarihi: Fi 9 Şevval sene 247 (12 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Bosna eşkıyasının püskürtülmesiyle kilitli askerin lüzumu ma'lum olduğu üzere bazı muhafazalarda bulunan asakir-i nizamiyenin tümünün toplanmasına ve asker lazım olması durumunda biz müddet için istihdam olmak üzere uygun kazalardan asker toplanmasına dair kaydı ihtiva eder. Manastır kazasından ise 250 nefer toplanmıştır.

Belge No: 48/6

Belgenin Konusu: Pazarın Değiştirilmesine Dair Belge

Belgenin Tarihi: Hurre sene 26 Ramazan sene 47 (28 Şubat 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'daki Pazar günü kurulan pazarın, diğer dinlere mensup olanların dükkan açamadığından cumartesi gününe değiştirilmiş ise de Yahudilerin ibadet günü olduğu için pazartesi gününe alınmasına dair gönderilen i'landır

Belge No: 49/1

Belgenin Konusu: Dellal Başılık Ta'yin Belgesi (Görev Tevcihi)

Belgenin Tarihi: 1247 senesi (1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazası dellal başılığına kaza sakinlerinden olan Abdullah Ağa'nın getirilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 49/2

Belgenin Konusu: Ta'yin Belgesi (Görev Tevcihi)

Belgenin Tarihi: Fi 9 Receb sene 1247 (14 Aralık 1831)

Belgenin Özeti: Manastır'daki hayır sahibi olan Sungur Çavuş'un inşa ettirdiği cami-i atikte günlük 29 akçe hatiplik vazifesi yapan İsmail Halife'nin vefat etmesinden ve çocuğu olmadığından yerine Abdullah Halife'nin getirilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 49/3

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi 13 Şaban sene 247 (17 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Asakir-i mansurenin beratının düzenlenmesinden beri yaralanıp sakatlanan ve emekli olanların memleketlerine ruhsat verilerek gönderilmelerine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 49/4

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi 7 Şaban sene 47 (11 Ocak 1832)

Belgenin Özeti: Rumili ve Anadolu'da olan cebeci süvarilerinin çocuk ve emeklilerin uhdelerinde olan zeamet ve tımarların hasılatlarının yarısının mukataat hazinesine gönderilmesine ve yine 46 senesinden kalan hesabın tahsil edilmesine dair kaydı ihtiva eder. Tırhala, Yanya, Avlonya, Alacahisar, Köstendil, Üsküp, Prizren, Ohri ve İskenderiye sancaklarındaki lağımçı ve cebecilerin, çocuk ve emeklilerin mutasarrıf oldukları tımar ve zeametlerin hasılatlarının yarısının ve geçen senenin kalan hesabının toplanıp gönderilmesi emredilmiştir.

Belge No: 50/1

Belgenin Konusu: Ferman

Belgenin Tarihi: Fi 20 Rebiü'l-ahir sene 247 (28 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Manastır kazasında ikame olunan pazarın, kazadaki reayaların ibadet günlerinin pazar günü olmasından dolayı pazarın cumartesi gününe değiştirilmesine dair gönderilen fermanıdır

Belge No: 50/2

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 17 Rebiü'l-ahir sene 47 (25 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: İskenderiye ordusundaki askerlerin, bargirlerin, yem ve yiyecekleriyle konaklamalarının tertip edilmesine ve Ali Ağa mihmandarlığında Dersaadet'e gönderilmesine dair buyruludur.

Belge No: 50/3

Belgenin Konusu: Buyruldu

Belgenin Tarihi: Fi 29 Muharrem sene 47 (10 Temmuz 1831)

Belgenin Özeti: İskenderiye kalesine sığınan İşkodralı Mustafa Paşa'nın fukara halka çeşitli zulümlerde bulunduğuna, üzerine gidilerek kalede sıkıştırılıp affedilmesi için yanındakiler ve eşyalarıyla beraber Dersaadet'e gönderilmesine dair kayıttır.

Belge No: 50/4

Belgenin Konusu: Yetimi ve kaybı olan mirasın paylaşılması

Belgenin Tarihi: Fi 20 Cemaziye'l-evvel sene 47 (27 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Yetim ve yetimelerin ve kayıpların olan miraslarını aralarında paylaşılması, resm-i adiden başka bir şey talep etmemeleri, vasilik ve nafakalarının uygun biçimde verilip fazlasının alınmamasına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 51/1

Belgenin Konusu: Şerh Belgesi

Belgenin Tarihi: Fi 25 Rebiü'l-ahir sene 249 (11 Eylül 1833)

Belgenin Özeti: 1249 senesi zilhiccesinin yirmi beşinci günü olan pazartesi mahalle şerh verildiğine dair kayıttır.

Belge No: 51/2

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 7 Şevval sene 248 (27 Şubat 1833)

Belgenin Özeti: Varoş mütemekkinlerinden Yosef'in oğlu Alekso'nun İstoyan'ın kızı Başo'yu boşadığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 51/3

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 23 Şevval sene 248 (15 Mart 1833)

Belgenin Özeti: ... karyesi mütemekkinlerinden Yovan'ın oğlu Damçe'nin islâm diniyle müşerref olup Ali ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 51/4

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 3 Receb sene 248 (28 Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Bistrica karyesinden olan Veliko'nun İslam dini ile müşerref olup Ümmü Gülsüm ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 51/5

Belgenin Konusu: Boşanma ve Nikah Davası

Belgenin Tarihi: Fi 25 Muharrem sene 248 (24 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Yakup Bey mahallesinden Abdullah'ın kızı Nafiye'nin şahitleri Abdullah'ın oğlu Ali ve Tahir'in oğlu Abdullah ile dört ay önce Köprülü mahkemesinde şahitlerinde olmasıyla Hasan'ın oğlu Rumilili Ali ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder. Boşandığı kocası mehrini ödedikten sonra Tahir'in oğlu Abdullah Ağa ve Ebu Bekir'in oğlu Ali şahitliğinde talibi Süleyman'ın oğlu Hüseyin ile 80 kuruş mehir ile nikâhlanmıştır.

Belge No: 51/6

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 5 Muharrem sene 48 (4 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Varoşlardan olan Altun'un İslam diniyle müşerref olup Zeynep ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 51/7

Belgenin Konusu: Narh Davası

Belgenin Tarihi: Fi 23 Cemaziye'l-evvel sene 48 (18 Ekim 1832)

Belgenin Özeti: 48 senesinin cemaziye'l-evvel ayının 23. günü bütün verilen narhların kaydıdır.

Belge No: 51/8

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 21 Cemaziye'l-evvel sene 248 (16 Ekim 1832)

Belgenin Özeti: Azab Bey mahallesinden olan Nedelko'nun kızı İstoyano'nun İslam dini ile müşerref olup Hadice ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 51/9

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 25 Rebiü'l-ahir sene 248 (21 Eylül 1832)

Belgenin Özeti: Narta kasabasından olan Nikola'nın kızı Vasilaki'nin İslam dini ile müşerref olup Hayriye ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 51/10

Belgenin Konusu: İhtida Belgesi

Belgenin Tarihi: Fi 21 Rebiü'l-ahir sene 248

Belgenin Özeti: ... karyesinden Nikola'nın kızı Petko'nun İslam dini ile müşerref olup Meryem ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/1

Belgenin Konusu: Kefalet Davası

Belgenin Tarihi: Fi 23 Rebiü'l-evvel sene 248 (20 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Bistrica karyesi reayalarından Kocabaşı Papaz Dimitri'ye, Papaz Pavla, Papaz Tarayko dışında karyeden otuz iki hanedeki reayalarında kefil olduklarına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/2

Belgenin Konusu: Kefalet Davası

Belgenin Tarihi: Fi 23 Rebiü'l-evvel sene 248 (20 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Sırpçe Paşa karyesinden Muhtar'ın oğlu Arslan hoca, Bayram'ın oğlu Ali, Timurşah'ın oğlu Halil, Hüseyin'in oğlu Selim, Ali'nin oğlu İbrahim, Hüseyin'in oğlu Ömer, Muhtar'ın oğlu Mustafa, Mehmed'in oğlu İslam, Hüseyin'in oğlu Veli, Mustafa'nın oğlu Feyzo, Tahir'in oğlu Sulu?, Hasan'ın oğlu Ömer kendi aralarında rızalarıyla, reayayı rahatsız etmemek için birbirlerine kefil olduklarına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/3

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi 29 Safer sene 48 (28 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Manastır mütemekkinlerinden Anikle'nin oğlu Yovan'ın, İlye'nin kızı Şano ile 1.000 akçe mehir ile nikahlandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/4

Belgenin Konusu: Vekalet Davası

Belgenin Tarihi: Fi 15 Safer sene 48 (14 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Yuvan'ın kızı Lazor'un azat olduğu günden beri nerde olduğu bilinmediğinden Muhzır başı Hacı Nuri'nin vekil olduğuna dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/5

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 9 Rebiü'l-evvel sene 248 (6 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Kara Debbağ mahallesinden olan Zekeriya'nın oğlu Kıbtî Hasan'ın eşi Mahmud'un kızı Kamile'den boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/6

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 11 Safer sene 248 (10 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Emir mahallesinden Esveto'nun İslam dini ile müşerref olup Penbe ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/7

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi Gurre-i Cemaizye'l-ahir sene 248 (Kasım 1832)

Belgenin Özeti: Pembe'nin hallaç Hacı Ahmed'in vekilliğinde Yakub'un oğlu Yusuf ile 101 kuruş mehir ile nikahlandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/8

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi 5 Safer sene 248 (4 Temmuz 1832)

Belgenin Özeti: Azab Bey mahallesinden Terker'in oğlu Sofko, Nikola'nın kızı Poşko ile 1.000 mehir akçe ile evlendiğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/9

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 5 Muharrem sene 249 (25 Mayıs 1833)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Porodim karyesinden olan İstoyan'ın oğlu Reste'nin eşi Trakyo'nun kızı Ustoyno ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/10

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 29 Muharrem sene 249 (18 Haziran 1833)

Belgenin Özeti: Aslen ... kazasının ... karyesinden Marko'nun kızı Dişmo'nun İslam ile müşerref olup Fatma ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/11

Belgenin Konusu: İhtiva Davası

Belgenin Tarihi: Hurrirre Fi 21 Muharrem sene 48 (20 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Asden? Karyesinden Pankola'nın kızı Lino İslam ile müşerref olup Aişe ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/12

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 22 Muharrem sene 48 (21 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Aişe'nin eşi Metre'nin oğlu Neran'ın da islamı kabul etmesi istenilmiş fakat kabul etmediğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/13

Belgenin Konusu: Evrak Belgesi

Belgenin Tarihi: Fi Gurre-i Muharrem sene 248 (6 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasına ait evrak boğçasına ait kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/14

Belgenin Konusu: Narh Belgesi

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Bütün kasaplara verilen narha ait kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/15

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 3 Muharrem sene 48 (2 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'dan olan Dimo'nun eşi Simo'nun kızı Zeviye ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/16

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi 17 Muharrem sene 248 (16 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Mescidli karyesinden olan Ahmed'in kızı Emine'nin talibi Abdülhamid'in oğlu Mustafa ile 100 kuruş mehir ile nikahlandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/17

Belgenin Konusu: Ödeme Belgesi

Belgenin Tarihi: Fi 21 Muharrem sene 248 (20 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Gradeşnica karyesinden olan Pavla, Niko, Vasil, Lazor, Kosta, İstoyan ve zevcesi Maro'nun, Kleştina karyesinden Hacı'ya ve işeri olan 440 kuruşu beş şahit huzurunda verdiklerine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/18

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 23 Rebiü'l-ahir sene 47 (1 Ekim 1831)

Belgenin Özeti: Manastır kazasının Banya karyesinden Anikle'nin oğlu Kosta eşi Pankola'nın kızı Todi ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/19

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi 17 Rebiü'l-ahir sene 247 (25 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Manastırlı olan Sofya'nın, Anikle'nin oğlu İvan ile iki şahit huzurunda 1.000 akçe mehir evlendiğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/20

Belgenin Konusu: Hazinesdar beyin konağına gönderilen kar

Belgenin Tarihi: Fi 12 Muharrem sene 48 (11 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Magarevo karyesinden Hazinesdar beyin konağına günlük birer yük kar gönderildiğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/21

Belgenin Konusu: Kaymakam beyin konağına gönderilen kar

Belgenin Tarihi: Fi 12 Muharrem sene 48 (11 Haziran 1832)

Belgenin Özeti: Tırnova karyesinden kaymakam beyin konağına günlük birer yük kar gönderildiğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/22

Belgenin Konusu: Mahkemeye gönderilen kar

Belgenin Tarihi: Fi 15 Rebiü'l-ahir sene 47 (23 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Megarevo karyesinden mahkemeye günlük birer yük kar gönderildiğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/23

Belgenin Konusu: Ayan Bey konağına gönderilen kar

Belgenin Tarihi: Fi 15 Rebiü'l-ahir sene 47 (23 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Tırnova karyesinden Ayan Bey konağına günlük birer yük kar gönderildiğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/24

Belgenin Konusu: Harem konağına gönderilen kar

Belgenin Tarihi: Fi 15 Rebiü'l-ahir sene 47 (23 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Reyalardan harem konağına günlük birer yük kar gönderildiğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/25

Belgenin Konusu: Hazinedar beye gönderilen kar

Belgenin Tarihi: Fi 15 Rebiü'l-ahir sene 47 (23 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Dihve reayasından hazinedar beye günlük birer yük kar gönderildiğine dair kaydı ihtiva eder. 48 senesinin 4 Rebiü'l evvelinde (1 Ağustos 1832) perşembe günü sona ermiştir.

Belge No: 52/26

Belgenin Konusu: Kaymakam beye gönderilen kar

Belgenin Tarihi: Fi 15 Rebiü'l-ahir sene 47 (23 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Dihve Müslümanlarından kaymakam beye günlük birer yük kar gönderilmesine dair kaydı ihtiva eder. 48 senesinin 4 Rebiü'l-evvelinde (1 Ağustos 1832) perşembe günü sona ermiştir.

Belge No: 52/27

Belgenin Konusu: Hazinedar beye gönderilen kar

Belgenin Tarihi: Fi 15 Rebiü'l-ahir sene 47 (23 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: ... karyesinden hazinedar beye günlük birer yük kar gönderilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/28

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Hurrice Fi 5 Zilhicce sene 47 (6 Mayıs 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'dan olan Mumcu Atanas'ın küçük kızı İslam ile müşerref olup Cevriye ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/29

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi 23 Zilkade sene 247 (24 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Drahor kazasından Hasan'ın kızı Zeliha'nın, Süleyman'ın oğlu Abdülhalim ile 50 kuruş mehir ile evlendiğine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/30

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 5 Zilkade sene 247 (6 Nisan 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'dan Reste'nin oğlu Dimitri eşi İlye'nin kızı Zeviye ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 52/31

Belgenin Konusu: Narh Davası

Belgenin Tarihi: Fi 29 Şaban sene 47 (2 Şubat 1832)

Belgenin Özeti: Ramazan için bütün masraflarıyla esnaf için belirlen narha dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 53/1

Belgenin Konusu: Nikah Akdi

Belgenin Tarihi: Fi 22 Şevval sene 47 (25 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Staro karyesinden olan Ahmed'in kızı Hadice'nin kendi rızasıyla 130 kuruş mehir ile evlendiğine dair kaydı ihtiva eder. 6 kişi şahit olmuştur.

Belge No: 53/2

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 11 Şevval sene 247 (14 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Opticar karyesinden İstoyan'ın eşi Nasko'nun kızı Manko ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 53/3

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 4 Şevval 247 (7 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Manastır'ın Emir mahallesinden Ahmed'in oğlu Mustafa'nın eşi Süleyman'ın kızı Fatma ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 53/4

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 24 Şevval sene 247 (27 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Todor'un oğlu Kosta'nın eşi Nasko'nun kızı Biço ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 53/5

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 21 Şevval sene 47 (24 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Yanaki'nin oğlu Kola'nın eşi Koti'nin kızı Kiri ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 53/6

Belgenin Konusu: Boşanma Davası

Belgenin Tarihi: Fi 21 Şevval sene 47 (24 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Pirlepe kazasının Toplica karyesinden Filip'in oğlu Tarayçe'nin eşi Zlatan'ın kızı Nedo ile boşandığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 53/7

Belgenin Konusu: Tereke Davası

Belgenin Tarihi: Fi 19 Şevval sene 47 (22 Mart 1832)

Belgenin Özeti: Ustrumca kazasının İlinica karyesinden olup Ohri'de vefat eden Hüseyin'in oğlu Mustafa'nın eşyalarının Manastırlı Hallaç Hacı Ahmed'in huzurunda, kardeşinin alacağını inkâr ettiğinden 150 kuruş teslim edildiğine dair kaydı ihtiva eder. 8 kişi şahitlik yapmıştır.

Belge No: 53/8

Belgenin Konusu: Şehrin içindeki çarşı, yeraltı su kanalı ve kaldırımların keşfi

Belgenin Tarihi: Hurre Fi 25 Rebiü'l-evvel sene 247 (3 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Şehrin içinde yapılan çarşıların, yeraltı su kanallarının ve kaldırımların miktarına ve keşif yapılmasına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 53/9

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 19 Rebiü'l-evvel sene 48 (16 Ağustos 1832)

Belgenin Özeti: Manastırlı olan Tırako'nun kızı Kato'nun İslam dini ile müşerref olup Cemile ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder. 4 şahit bulunmaktadır.

Belge No: 53/10

Belgenin Konusu: İhtida Davası

Belgenin Tarihi: Fi 23 Rebiü'l-evvel sene 247 (1 Eylül 1831)

Belgenin Özeti: Manastırlı olan Kola'nın kızı Tasko'nun İslam dini ile müşerref olup Esma ismini aldığına dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 53/11

Belgenin Konusu: Narh Davası

Belgenin Tarihi: Fi 12 Muharrem sene 47 (23 Haziran 1831)

Belgenin Özeti: Mumcuyana kayd olan İstoyan, İstoyçe, Kostantin'in ve mumcu esnafına narhın verilmesine dair kaydı ihtiva eder.

Belge No: 54/1

Belgenin Konusu: Yok

Belgenin Tarihi: Yok

Belgenin Özeti: Yok

SONUÇ

H. 1248/ M. 1831-1833 yıllarına ait 100 Numaralı Manastır Şer'iyye Sicili çalışmasında, Manastır'ın sosyal, kültürel, ekonomik ve şehir hayatı ile ilgili bilgiler verilmektedir. Manastır kazası bu dönemde Rumeli Vilayeti'nin Manastır Sancağı'na bağlı bir birimdir.

Defterde toplam 276 adet hüküm bulunmakta, defterin birinci kısmı ve ikinci kısmındaki bazı hükümler kadı tarafından tutulan tereke kayıtları, evlenme ve boşanma kayıtları, din değiştirme gibi kayıtlar bulunurken, ikinci kısımda ise merkezden gelen buyruldu, ferman, emir gibi belgeler bulunmaktadır.

Sicildeki kayıtlardan anlaşılabileceği üzere Müslümanlar ve gayrimüslimler arasında farklılıklar olmayıp, ayırım yapılmamış ve mahkemelerde davaları görülmüştür. Tereke davalarında mirasları paylaştırılmış. Hatta gayrimüslim babanın Müslüman olan kızınada mirasından hakkı verilmiştir. Gayrimüslimlerin hakkı gözetilmiş ve Pazar gününün ibadet günleri olduğu dolayısıyla merkezden gelen emirle pazar günü kurulan hafta pazarının dahi cumartesi gününe alındığı görülmektedir. Yine kayıtlardan anlaşılabileceği üzere din değiştirmelerde zorlama olmadığı görülmektedir. Bazı kadınların din değiştirdikten sonra Müslüman erkeklerle evlendikleri görülmektedir. Gayrimüslimlerde evlilikler mahkemede yapılmak zorunda olmadığı halde kadı tarafından kaydedilen epey sayıda belge mevcuttur. Mehir ücretinin İslamiyet'e özgü olmasıyla beraber nikah akdi belgelerinde gayrimüslimlerinde mehir ücreti verdikleri görülmektedir.

Sicilde Manastır'da tarımın da yapıldığı görülmektedir. Keser, orak dırpan vb. ürünler buna örnektir. Tahıl olarak ise çavdar, hinta şair, fasulye gibi ürünler yetmektedir. Sığır, su sığırı, öküz, bargir, merkeb, dana gibi hayvanlar ve bunlar için kullanılan alef ve otluklar hayvancılığın da yapıldığını göstermektedir.

Çalışmamızda H. 1248/ M. 1831-1833 yıllarındaki 100 Numaralı Manastır Şer'iyye Sicili tahlil edilip dönemin, Osmanlı'nın Rumeli'deki şehir hayatına ışık tutmaya çalıştık. Manastır'a dair çalışma yapacak olan araştırmacılara kaynak olmasını temenni ediyoruz.

KAYNAKÇA

- Ahışhalı, Recep, “Muhzır”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 31, Ankara 2020, 85-86.
- Alimoski, Safet. “*Temettüat Defterlerine Göre Manastır Merkez Kazasının Sosyo-Ekonomik Durumu.*” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi., Marmara Üniversitesi, 2005.
- Anbarlı Bozatay Şeniz ve Konur Alp Demir. “Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme.” *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6. S. 10 (Haziran 2004): 71-89.
- Atar, Fahrettin, “Kadı”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 24, İstanbul 2001, 69-73.
- Avcı, Casim, “Naib”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.32, İstanbul 2006, 312-313.
- Birol, Nurettin, ve Deniz Akpınar. “XIX. Yüzyıl Sonlarında Manastır Vilayeti ve Vali Halil Rıfat Paşa’nın Faaliyetleri (1887- 1889).” *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*3, S.14 (Haziran 2015): 139- 156.
- Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Yabancı Arşivler YB.021.dd.. Defterleri (YB.021.dd..), Dosya No: 100.
- Gedikli, Fethi. “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* 3, S. 5 (2005): 187-213.
- Halaçoğlu, Ahmet. *Balkan Harbi Sırasında Rumeli’den Türk Göçleri (1912- 1913)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1994.
- Kahraman, Seyit Ali. *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahâtnamesi: Akkirman-Belgrad- Gelibolu- Manastır- Özü- Saraybosna- Slovenya- Tokat- Üsküp*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2010.
- Kavak, Nuri. “Osmanlı Muhakeme Örneğinde Kâtiplik Mesleğinin Yeri ve Önemi”, *Pamukkale Journal Of Eurasian Socioeconomic Studies* 2, S. 2 (2015): 1-10.
- Kayar, Betül. “Osmanlı Yargı Teşkilatında Naib”, *YBHD* 5, S. 1 (2020): 189-324.
- Küçükaaşçı, Mustafa Sabri, “Kâtip”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 25, Ankara 2022, 49-52.

- Kütükoğlu, Mübahat S. “Ferman”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 12, İstanbul 1995, 400-406.
- Kütükoğlu, Mübahat S. *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)* İstanbul: Kubbealtı Neşriyatı, 1994.
- Ortaylı, İlber. *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti’nde Kadı*. Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları, 1994.
- Özcan, Tahsin, “Muhallefat”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 30, Ankara 2020, 405-406.
- Öztuç, H. Baha. *Tanzimat Döneminde Bir Rumeli Şehri Manastır Sosyo- Ekonomik Yapı (1839- 1876)*. İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2020.
- Prifti, Kristaq, “Manastır”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. C. 27, 562-563.
- Uğur, Yunus, “Şer’iyye Sicilleri”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. C. 39, TDV Yayınları, İstanbul 2010, 8-11.
- Uzunçarşılı, İ. Hakkı. “Şer’i Mahkeme Sicilleri”, *Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi* 5, S. 29 (Temmuz 1935): 365-368.
- Ünal, Mehmet Ali. *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*. Isparta: Fakülte Kitabevi, 1997.
- Ünlü, Mucize. “*Manastır Vilayeti’nin İdari ve Sosyal Yapısı (1873- 1912)*.” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi., On Dokuz Mayıs Üniversitesi, 1996.
- Yediyıldız, Bahaeddin. “Osmanlılar Döneminde Manastır.” Atatürk ve Manastır Sempozyumu’nda bildiri olarak sunulmuştur, Manastır- Bitola, Ekim 12-13 1998.

ÖZGEÇMİŞ

